

TÜRK-İS

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Ekim : 1989

Sayı : 231

**Çalışma Hayatının Sorunları
TV'de Tartışıldı**

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

OCAK
1989
Sayı : 231

SAHİBİ :

TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ :

ERDAL TÜT

MÜESSESE MÜDÜRÜ :

ORHAN BALABAN

YAZI KURULU :

BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

DERGİ ADRESİ :

TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel: 33 38 24

ABONE :

Yurtiçi, 6 aylık 9.000.-TL.
Yıllık 18.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.
Yıllık 40.000.-TL.

FOTOĞRAFLAR:

NIHAT ÜSTÜN

DEMİRCİOĞLU MATBAACILIK
TÜRK-İŞ PASAJI NO: 2
KIZILAY-ANKARA
TEL : 134 14 71

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

BASKI TARİHİ : 7.2.1989

- 1 ÇALIŞMA HAYATININ SORUNLARI TV'DE TARTIŞILDI
- 4 TÜRK-İŞ'TE GÜNDEM: KAMU SÖZLEŞMELERİ
- 5 ŞEVKET YILMAZ "24 OCAK KARARLARI ÜLKE EKONOMİSİNİ GERİYE GÖTÜRDÜ."
- 9 TÜRK-İŞ'İN DOKUZ BÖLGE TEMSİLCİSİ MPM'NİN FAHRİ TEMSİLCİSİ OLUYOR
- 10 ERDEMİR'DE TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI..
- 11 DÜNYA BANKASI "TÜRKİYE RAPORU" YAYINLADI..
- 13 SÜMERBANK'TA ANLAŞMA OLDU..
- 14 1988 YILINDA ÜYE 12 SENDİKADAN 26 BİN 153 İŞÇİ GREV YAPTI..
- 15 TÜRK-İŞ ÇALIŞANLARI İÇİN SÖZLEŞME YAPILDI.
- 16 ÇALIŞAN KADINLARIN SORUNLARI
- 19 SEKA GREVİ BİTTİ
- 19 BARUT: "İŞÇİ HAKLARI İÇİN ÇEYREK DEMOKRASİ İÇİNDE MÜCADELE VERİYORUZ"
- 20 YILMAZ TMMOB'NİN PANELİNDE KONUŞTU
- 21 YAŞAM KURTARMAK İÇİN ÖLÜM ORUCU
- 22 SORUNLARA ÇÖZÜM DEMOKRASİDEN GEÇER
- 23 TEMEL EĞİTİM SEMİNERLERİ SÜRÜYOR
- 24 KÖŞEMDEN KAYA ÖZDEMİR
- 25 KOOP. MEVZUATI SEMİNERİ ESKİŞEHİR'DE YAPILDI..
- 26 TÜKETİCİNİN KORUNMASI
- 27 YAŞLILIK VE SORUNLARI
- 29 OCAK'89, AYLIK GIDA HARCAMASI
- 30 TOPLU SÖZLEŞMELERDE SON DURUM
- 31 OCAK 1989 İSTATİSTİĞİ
- 32 SAĞLIK-İŞ "ENFLASYON ZAMMI" İSTEDİ..

Çalışma Hayatının Sorunları TV'de Tartışıldı..

- Açık oturuma TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, TİSK Genel Başkanı Narin ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Aykut katıldılar..
- Genel Başkan Şevket Yılmaz, Hür Sendikacılık Önündeki Engellerle Geniş Halk Kitlelerinin Sıkıntılarını Ortaya Koydu.

TRT, onüç yıl aradan sonra, çalışma hayatını etkileyen sorunları, işçi, işveren ve hükümet yetkililerinin katıldığı bir açık oturumda tartışmaya açtı.

26 Ocak Perşembe gecesi TV. 1'de yayınlanan ve kamuoyunda oldukça ilgi çeken bu açık oturumun yaklaşık 15 dakikalık bazı bölümleri, TRT tarafından makaslandı. Kesilen bu bölümlerde, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın, içinde bulunduğumuz hayat pahalılığı, yüksek enflasyon, seri zamlar ve hür sendikacılığı yasaklayan yasal engellerle ilgili tamamlayıcı sözleri de yer almaktaydı.

TARTIŞMALI GEÇTİ

Zaman zaman tartışmalı geçen açık oturumda ilk söz, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz'a verildi.

Genel Başkan Yılmaz, konuşmasının bu ilk bölümünde sürenin el verdiği ölçüde gerek sendikaları ve işçileri, gerekse diğer dar ve sabit gelirli kitleleri ilgilendiren sıkıntıları örnekleriyle dile getirdi. Genel Başkan Yılmaz, genel sıkıntıları anlatırken, TÜSİAD'ın son raporunda da yanı sıkıntılara temas edildiğini bu rapordan pasajlar okuyarak vurguladı.

Çalışma Hayatının Sorunlarının Tartışıldığı TV'deki Açıkoturumda konuşmacılar oturum yöneticisi, Ali Kirca ile

İkinci sözü alan TİSK Genel Başkanı Halit Narin ve daha sonra konuşan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut da, işçi ücretlerinin yetersizliği konusunda Şevket Yılmaz'a katıldıklarını, ancak, nedenlerin sadece yüksek enflasyondan kaynaklandığını iddia ettiler.

Oturumun sonlarında ise, Çalışma Bakanı Aykut'un TÜRK-İŞ Genel Başkanına hitaben, "Kanun değişikliklerini hep sizin istediğiniz şekilde yaptım. Daha ne istiyorsunuz?" şeklindeki sorusuna, Şevket Yılmaz şu karşılığı verdi:

"Hayır, değişiklikleri kendi istekleriniz doğrultusunda yaptınız ve bu değişiklikler ise, hiçbir sıkıntıyı çözecek nitelikte olmadı. Hür sendikacılık ve toplu pazarlık önündeki antidemokra-

tik engeller hala duruyor. En başta Anayasa'nın 51, 52, 53 ve 54. maddelerini değiştirmeliydiniz." şeklinde cevapladı. Bakan Aykut, buna karşılık, "Anayasa değişikliği benim işim değil, onu parlamento yapar.." gibi kaçamak bir sözle geçiştirdi.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

Açık oturumdaki ilk konuşmayı yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz şunları söyledi:

"Önce, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'na, onüç yıl sonra da olsa, işçilerin, çalışanların sorunlarının tartışılmasına imkan vermiş olmasından dolayı teşekkür ederim.

Sorunuzun altında ana hatlarıyla,

çalışma hayatının sorunlarının değerlendirilmesi yatıyor.

Geçtiğimiz yıl... 1988

Öncelikle şunu belirtmek yerinde olacaktır:

1984'de, 1985'de, 1986'da ve 1987'de ne olduysa, 1988'de de aynı şeyler oldu.

Türk milleti için, Türk çalışanı için, ziraatçimiz, esnafımız, memurumuz emeklimiz için, 1980/84 döneminde, daha sonra bu hükümetin işbaşına geldiği 1984'den bu yana yaşananlar, 1980'de de, tüm acı yönleri ile yaşandı.

Aynı filmi gördük Türk Milleti, Türk Çalışanı...

Hükümet; eli kolu bağlanmış işçiler, çalışanlar karşısında, yine "sözde" tarafsız, sözde hakem rolündeydi...

1985'lere kadar toplu iş sözleşmelerinde "Koordinasyon Kurulu" aracılığıyla yaptığı baskıyı, bu tarihten sonra ve 1988'de "Kamu İşveren Sendikaları" aracılığıyla sürdürdü...

İşveren istekleri doğrultusunda hazırlanan iş yasalarında, işçilerin elini kolunu bağlayan düzenlemelere dokunulmadı; sadre şifa hiçbir değişiklik yapılmamakta direnildi...

- *TİSK Genel Başkanı Halit Narin, ve Çalışma Bakanı İmren Aykut da, işçi ücretlerinin yetersizliğini kabul ettiler...*

Büyük Atatürk'ün imzalarıyla üyesi olduğumuz Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nun ilkelerine; işçi haklarını teminat altına alan sözleşmelerine uygun düzenlemeler yapacağını, sadece sözlü olarak değil, devlet adına yazılı taahhüt mektuplarıyla defaatla duyuldu, sonra cayma yolları aradı, sonuç itibarıyla hiçbir şey yapmadı. Bu tutmadı, demokrasinin daha ileri ölçüde yara almasından, devletin itibarının sarsılmasından kaygı duymadı. Kendilerinden başka kimse'nin inanmadığı bir pembe tablo içinde, bildiği yolda yürümeye devam etti.

Türk Halkına. Türk çalışanına bu ekrandan, sürekli olarak durumunun nasıl iyi olduğu anlatıldı durdu... Oysa, Türk halkının büyük çoğunluğu aç... Türk halkı çaresiz... Son derece ağır geçim koşulları altında eziliyor...

Gelir dağılımındaki adaletsizlik giderek büyüdü...

İşsizlik sorununun çözümü yolunda ciddi kabul edilebilir tek önlem alınmadı... Biri kalktı. Her beş yurttaşımızdan birinin işsiz olduğu yurdumuzda, "İşsize iş bulmak, Devletin görevi değildir..." diyebildi.

Çalışan kesimleri, emeklileri birbirine düşüren adaletsizlikler yapıldı...

"Yapılan, hesaba kitaba uygundur" denildi, sonra "Böyle giderse iflas ederiz..." denilmeye başlandı. Yurttaşın devlete karşı güveni yok edildi. Bazı düzenlemeler yapılmaya kalkışıldı, bir de gödüldü ki, böyle bir hukuki yetkileri bile yok...

ÇAĞDAŞ KÖLELİK STATÜSÜ

İş hukukunda "Çağdaş Kölelik" ismi verilen "Sözleşmeli Personel" uygulaması, anayasaya aykırılığının açık seçik saptanmasına rağmen, tırmandırılmaya çalışıldı. Devlet memurları içinde "ayrıcılık" yaratıldı... Bu yoldan işçi statüsünde çalışanların toplu pazarlık hakkı, sendikalaşma hakkı elinden alınmaya kalkışıldı...

Caddelerde, sokak Yüzü gülen; geleceğe ve kendisinin, çocuklarının geleceğine umutla bakabilen tek kişi kalmadı... Türk milletinin çoğunluğu itibarıyla tek kişi kalmadı...

Buna karşılık, zaten ekonomik sorunlu olmayan çok küçük bir azınlık imkanlarını, diğer kesimler aleyhine olabildiğince büyüttü... Bunlarla yetinmedi: Hayali ihracat gibi, kamu vicdanını zedeleyen ahlak dışı yollara sapıldı... Rüşvet aldı yürüdü...

İşçi direnişleri, her çeşit yol denenecek baskı altına alınmaya çalışıldı. Ayda 120 bin, 130 bin lira ücret alan; ortalama kıdemi 10/15 yıl olan işçilere, enflasyon karşısında "Yaşama Parası" verilmek istenmedi kamu kurumlarının milyarlarca lira zarar etmesine göz yumuldu. Örneğin SEKA'da,

dikilecek onbinlerce fidan büyüdüktan sonra sorunların çözümleneceği görüşü ortaya atıldı... Türk basını üç beş it-halatçının, özel sektör firmasının oyuncacı yapılmak istendi.

Türkiye'de gelir dağılımındaki eşitsizlikler, enflasyonun hızlanmasına

- *İmren Aykut, "ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNİ BEN TEKLİF EDEMEM" Dedi.*

paralel olarak arttı. Eşitsizlikler özellikle 1984/1988 döneminde büyük artış gösterdi. Emek gelirleri düştü, sermaye gelirleri yükseldi. Neden arttı? Çünkü hükümet gelirler politikasını, ekonomi politikasının diğer amaçlarının tahakkuku için bir araç olarak kullandı...

İŞADAMLARININ DOĞRU BİR TESBİTİ

Yıllarca bunu söyledik... Bunu haykırdık, "sefalet edebiyatı yapıyorsunuz..." denildi...

Şimdi gözlerden gizlenmesi mümkün değil ya... TÜSİAD, yani sanayicilerimizin ve iş adamlarımızın kurduğu, hani "KIZILAY" gibi "kamu yararına" çalıştığı kabul edilen dernek, bugün bizimle aynı şeyleri söylüyor...

Raporu burada... "böyle devam ederse, çalışanlar çok daha ileri ölçüde fukaralaşacak..." diyor.

Kısacası, bu ilişkilerde sözde tarafsız olan, sözde hakem olan devlet adına hükümet, bilinçli bir politika ile, çalışanın, emeklinin, işçinin hakkını vermedi, bunu diğer kesimlere aktardı.

Özetle; hükümetin sermaye ile ele uyguladığı politika, sosyal hiçbir

yönü olmayan katı anlayış, Türkiye'de fakiri daha fakir, zengini daha zengin yaptı.

Şimdi sözlerimi bağlamak istiyorum.

Çalışma yaşamında işçinin anayasadan, iş yasalarından kaynaklanan sorunları devam ediyor...

Memur sözleşmeli'ye; sözleşmeli memura karşı...

Normal emekli, süper emekli çelişkisi körüklenmekte...

Çalışanlar tek kelime ile aç ve güvencesiz...

İşsizler; diplomalı olsun, olmasın umutsuz...

Sigorta sistemi, hastahanesi, ilacı, diğer hizmetleri ile yetersiz.

Milyonlarca çalışan, özellikle tarım kesimi güvencesiz...

Sefalet şartları egemen...

Toplumsal uzlaşma; barış koşulları tam bir hayal.

Hükümetler çözüm bulur sorunlara... Bu hükümet ise sorun çözmekten çok yarattığı yeni yeni sorunlarla ünlü."

HALİT NARİN'İN SÖZLERİ

TİSK Genel Başkanı Halit Narin, söz sırası geldiğinde, işçi ücretlerinin yetersizliğini kabul ettiklerini belirterek, özetle şöyle dedi:

"Sayın Şevket Başkan adeta kara bir tablo çizdi. Kötü olanların, yanın-

da bazı iyileri de saymak lâzım. Tabii ki birçok noksanlıklar mevcut. Buna rağmen biz de işçi ücretlerinin genelinde düşük olduğunu kabul ediyoruz.

İşveren olarak enflasyonu istatistik rakamlara dayandırıyoruz. İşçilere zam verirken, enflasyonun muhtemel rakamını aşıyoruz. Fakat enflasyon yıl sonunda daha büyük çıkınca, ücretler altta kalıyor."

İMREN AYKUT'UN SÖZLERİ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan'ı İmren Aykut da, ücretleri yetersiz bulduklarını imkan ölçüsünde iyileştirme yoluna gittiklerini iddia etti.

İmren Aykut da özetle şöyle konuştu:

"İşverenler, işçilerin ücretinin az olduğunu söylüyor. O zaman, yarından tezi yok, işçi ücretlerini enflasyondan korumak için artırırlar.

Şevket Yılmaz: Siz Müdahale etmeyin yeter.

İmren Aykut: Sayın Yılmaz, hep hükümeti itham ediyorsunuz. Bu politikayı değiştirin. Bu ilişkiler diyalogla gelişir. İyi bir diyalog temenni ve tavsiye ediyorum. Asgari ücret, 126.000.- liraya çıkartıldı. 1981'den bu yana asgari ücret 23 kat arttırılmıştır. Buna rağmen ücretlerin yeterli olmadığını ben de kabul ediyorum. Hızlı kalkınmanın bedeli olan yüksek enflasyondan kaynaklanan bir durum bu."

Daha sonra, konuşmacılar arasında özetle şu konuşma cereyan etti:

İMREN AYKUT:

"Sayın Şevket Yılmaz'ın dediğinin aksine, toplu pazarlık sistemi çok rahat çalışıyor. 1987'de 307 grev yapıldı. İşçiler geçmişe göre, daha çok grev yapabiliyor. Sayın Yılmaz'ın parlamento beklediği, istediği değişiklikleri yaptık."

ŞEVKET YILMAZ:

"Hayır bizim değil, kendi istediklerinizi değiştirdiniz. O da işe yaramadı. İşçi hak ve özgürlükleri konusunda değişiklikler yapılmadı. Anayasa'da çalışma hayatıyla ilgili kısıtlamalar var. Bir türlü değiştiremiyorsunuz. Biz her şeyden önce yasaksız demokrasi istiyoruz. Hür sendikacılık, yasaksız demokrasilerde olur. Siz halâ yasakla dolu kanunları değiştirmiyor, zam altında inleyen kitlelerin derdine çare getirmiyorsunuz."

İMREN AYKUT:

"Biz değişiklikleri, sizin istediğiniz gibi yaptık. Anayasa'da kaynaklanan değişikliklere ise ben karışmam. O iş parlamento ya aittir."

ŞEVKET YILMAZ:

"Hükümet üyesi olarak değişikliğe madem taraftarsınız. Siz parlamento getirmek durumundasınız, değişiklikleri. İLO'nun istediği çağdaş ilkeler doğrultusunda, çalışma hayatındaki değişiklikleri yapmak, kısıtlamaları kaldırmak durumundasınız. Yoksa Türkiye AET'ye girişte zorlanır. Bunu siz de biliyorsunuz."

1. Ulusal Kadın Kurultayı Mart Ayında Toplanıyor

- Kadın İşçilerin Sorunlarının Tartışıldığı "Kadın İşçiler Eğitim Semineri" 18-19 Ocak günleri Adana'da yapıldı..

TÜRK-İŞ'in ilk kez olarak düzenleyeceği TÜRK-İŞ 1. ULUSAL KADIN KURULTAY'ı 20-22 Mart 1989 tarihlerinde İstanbul'da toplanacak..

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreterliğinden alınan bilgiye göre, Kadın Kurultayı'na Konfederasyona üye kuruluşların çeşitli illerden göndereceği bayan temsilciler ile İstanbul'daki sendikalarımızdan kadın temsilciler katılacak.

Kurultay a ayrıca çeşitli Uluslararası Kuruluşlardan da kadın temsilcilerin katılarak tebliğ sunması bekleniyor..

KADIN İŞÇİLER EĞİTİM SEMİNERİ ADANA'DA YAPILDI..

Öteyandan TÜRK-İŞ/AAFLI Ortak Projesi çerçevesinde düzenlenen Kadın İşçiler Eğitim Semineri 18-19 Ocak 1989 tarihlerinde Adana'da yapıldı.

Kadın işçilerin çeşitli sorunlarının üniversite öğretim üyeleri ve konu ile ilgili uzmanlarca tartışıldığı seminere Adana'da kurulu şubesi bulunan sendikalarımızın üyesi 60 kadın işçi katıldı.

TÜRK-İŞ'te Gündem : Kamu Sözleşmeleri

KAMU KESİMİNE MUHATAP SENDİKA GENEL BAŞKANLARI YENİDEN TOPLANDI

Toplu sözleşme müzakereleri dolayısıyla kamu kesimine muhatap 26 sendikanın genel başkanları, 30 Ocak Pazartesi günü ikinci kez bir araya geldiler. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyelerinin de bulunduğu bu toplantıda, "Sürdürülecek sözleşme müzakerelerinin, daha önce Konfedasyon bünyesinde kurulmuş olan Koordinasyon Komisyonunun aldığı ve sendikalara bildirdiği ilkeler çerçevesinde yapılması" kararlaştırıldı.

komisyon çalışmaları konusunda da bilgi vererek özetle şunları söyledi:

"İlkini 22 Kasım 1988 tarihinde ikincisini bugün yaptığımız bu toplantıda, kamu kesiminde bu yıl başlayan ve başlayacak olan sözleşmelerin bugüne kadar geçen safahatı gözden geçirilecektir.

Birinci toplantıda kurulan Komisyonumuz, bugüne kadar 9 top-

1-3 ncü aylardadır. Dediğim gibi amaç, bu sözleşmeleri bir araya toplamaktır."

TAVSİYE KARARLARINA UYUM

Toplantıdan sonra yapılan açıklamada, komisyon tarafından sendikalara yapılacak tavsiye kararları çerçevesinde hareket edileceği bir kez daha belirtilerek, özetle şöyle denildi:

"Sendikalarımız, kamu işverenlerine verdikleri sözleşme tasarılarının bir örneğini de, TÜRK-İŞ bünyesinde kurulmuş olan komisyona intikal ettireceklerdir.

Komisyon, daha önce alınan ilke kararları açısından bu tasarıları inceleyecek ve sendikalarımıza gereken tavsiyelerde bulunacaktır.

Müzakereler, bu tavsiyeler çerçevesinde yürütülecektir.

Uyuşmazlık durumu izlenecek ve kotarılmaya, komisyonun tavsiyeleri yönünde gayret gösterilecektir.

Kurulan komisyonun, çalışmalarına sürekli devam etmesi de kararlaştırılmıştır."

30 Ocak günü biraraya gelen 26 Sendikanın Başkanı, sözleşmelerin komisyonun aldığı ilke kararlarına uygun şekilde yürütülmesini kararlaştırdı.

Bu konudaki ilk toplantı, 22 Kasım 1988 Tarihinde yapılmıştı. İlk toplantıda 1989'da başlayan ve başlayacak olan kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinde izlenecek yöntemler uyulması gerekli ilke kararlarını belirlemek üzere, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyelerinin de dahil olduğu 12 kişilik bir Koordinasyon Komisyonu kurulmuştu.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI..

Genişletilmiş bu onuncu toplantıyı bir konuşmayla açan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz,

lantı yapmış ve varılan ilke kararları sendikalarımıza bildirilmiştir.

Amaç, bu yılki kamu kesimi sözleşmelerini çoğunlukla 1 ve 3 ncü aylarda toplamak ve her sözleşmeyi, istisnasız bu kararlara uygun şekilde yürütmektir. Bunun dışındaki beyanlar, TÜRK-İŞ'i ve sendika genel başkanlarımızı bağlamaz. Bazı söylentiler ise, bu birleştirmeden rahatsız olanlara aittir.

Bu yıl içinde kamu kesimine muhatap sendikalarımıza üye 576 bin işçiyi kapsayan sözleşmeler bulunmaktadır ve bunların 85 bini dışında kalanlarının sözleşmesi

TÜRK-İŞ Bölge ve İl Temsilcilerinin katıldığı Güncel Sorunları Değerlendirme Seminerinde yapılan konuşmalarda hükümetin enflasyonu önleyemediği belirtildi.

Güncel Sorunları Değerlendirme Semineri

Şevket Yılmaz : "24 Ocak Kararları, Ülke Ekonomisini Geriye Götürdü.."

- Üç Gün Süren Seminere TÜRK-İŞ Bölge ve İl Temsilcileri katıldı.
- Devlet Bakanı Ali Bozer, Hükümetin Enflasyona Karşı Başarılı Olamadığını Söyledi..

- TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Başoğlu Özal Hükümetinin Sorunlara Kayıtsız Kaldığını İfade Etti.

TÜRK-İŞ tarafından düzenlenen, "Güncel Konuları Değerlendirme Semineri" İstanbul'da yapıldı. Seminerde konuşan TÜRK-İŞ Genel Baş-

kanı Şevket Yılmaz ve bilim adamları, Özal Hükümetinin izlemekte olduğu sosyal ve ekonomik politikaları birçok yönüyle başarısız bulduklarını ortaya koydular.

9 Ocak günü başlayan ve üç gün süren seminere katılan TÜRK-İŞ Bölge ve İl Temsilcileri de, sendikacı olarak bu eleştirilere katıldıklarını beyan ederken, özellikle bilim adamlarına yönelttikleri sorularla yaşanan güncel sorunların

halli yolunda daha ayrıntılı bilgi istediler.

Yılmaz, Hükümetin enflasyon karşısında nakavt olduğunu söyledi.

GENEL BAŞKANIN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu'nun sunuşuyla başlayan seminerin açılış konuşması Genel Başkan Şevket Yılmaz tarafından dayandığını belirten TÜRK-İŞ Genel Başkanı Yılmaz, özetle şunları söyledi:

"Burada bir işçi lideri olarak bulunduğuma göre, müsaadenizle ülke sorunlarının bizim açımızdan nasıl görüldüğüne temas etmek istiyorum:

24 Ocak 1980 tarihinde uygulamaya konulan ve 12 Eylül 1980 sonrasının olağanüstü koşullarında çıkarılan yasalarla desteklenmiş ekonomik politika, Türkiye'yi 8 yıl içinde başarısız bir noktaya getirmiştir.

24 Ocak kararlarıyla ne öngörülmüştür?

En başta enflasyonun kontrol altına alınacağı söylenmiş, bunda başarılı olunamadığı gibi, pahalılık ve enflasyon daha korkunç boyutlara çıkmıştır.

24 Ocak kararlarından beklendiği iddia edilen ekonomik büyüme olmamıştır. Hayali ve dalavereli iş çevirenler dışında birçok namuslu işadama ve sanayici batmış, ekonomik kararlardaki tutarsızlıklar yüzünden çok sayıda küçük işyerlerine ilave-ten, firma bazında pe-

İstanbul'da yapılan Güncel Sorunları Değerlendirme Seminerine katılan bilim adamları Türkiye'nin ve işçilerin sorunları konusunda görüşlerini açıkladılar.

şpeşe iflaslar görülmüştür. Bu bir reformdur, binaenaleyh bu kararlarla kıymetlenecek dendi. Ne oldu paramıza? Türk lirasının içler acısı hal gözler önünde.

Ekonomik büyümeyle birlikte işsizlik de azalır, denmişti.

KİME YARADI?

Tam tersine oldu. Türkiye'de bugünkü işsizlik oranı yüzde 20 sınırını zorluyor. Çalışma yaşındaki her beş kişiden birinin işsiz oluşunun ne derece vahim bir sosyal rahatsızlık yarattığını söylemeye gerek yok. Peki o halde, 24 Ocak tedbirleri, halka yaramadı da kime yaradı?

Hemen cevap vereyim:

Ülke kaynaklarından her zamankinden daha çok faydalanma imkanına kavuşan bir avuç tekeli sermaye çevresinden başka hiç kimseye...

Açıkcısı, 24 Ocak ka-

rarları ve buna paralel olarak sekiz yıl içinde sayın Özal hükümetinin çıkardığı takviye kararları, toplumsal düzenimizdeki dengesizlikleri çekilmez hale getirmiştir.

Başından bu yana söylediğimiz gibi, bu dengesiz ekonomik politika yerine, sosyal tedbirleri içeren, üretimi arttırmaya dönük, ülke kaynaklarını üretken yatırımlara yönelten ve adına endüstriyel demokrasi dediğimiz özgür şekilde, insanların, çalışanların katılımını sağlayan demokratik bir model istiyoruz.

Ve herşeyden önce, sağlıklı ve yasaksız bir demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla tees-süsünü bekliyoruz.

Bugün ülkemizdeki sendikacılık hareketi, kazanılmış hakları teker teker elinden alınmış, özgürlükleri yasalarla kısıtlanmış bir haldedir.

Demokrasinin vazgeçilmez unsurlarından olan işçi hareketini bu

şekilde malûl duruma düşürmek, kimseye bir yarar sağlamamıştır.

Görülüyor ki, işçiler müreffeh ve rahat değilse -çalışanlar rahatsız ve ezilmeğe terkedilmişse- ne ekonomik büyüme olur, ne üretim artışı beklenir.

BUNALIM AĞIRLAŞIYOR

Sendikacılığımızın içinde bulunduğu bunalım, giderek ağırlaşmaktadır.

Seminerde katılan Devlet Bakanı Ali Bozer

ETUC VE ILO İLKELERİ

Geçen ay Brüksel'de toplanan Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) Avrupa Topluluğuna üye tüm ülkeler tarafından sosyal politika alanında benimsenmek gereke temel ilkeleri, bir beyanname biçiminde kabul edilmek üzere, kararlaştırmış bulunuyor. Bu beyan-

me bir çeşit "sosyal şart". Bunda hareket noktası, defalarca belirttiğimiz gibi Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)nun temel ilke ve sözleşmeleri.

Hükümet hala, bırakınız Avrupa Topluluğu'nu, onaylamış bulunduğu ILO sözleşmelerindeki ihlaller sebebiyle, ILO'da sorgulanmaktadır. TÜRK-İŞ'ten gizlemeye çalıştıkları son cevaplarında, kendilerini sendika özgürlüğü ile ilgili 87 sayılı sözleşme çerçevesinde yapılan sorgulamaların, yöneltilen eleştirilerin muhatabı kabul etmediklerini bildirmişlerdir. Gerekçe olarak da, 87 sayılı ILO sözleşmesini henüz onayladıklarını göstermişlerdir.

Ne oldu bunca taahhüt?

ILO organlarına yazılan resmi yazılar...

"Sendika özgürlüğünü, siz nasıl anlıyorsunuz o şekliyle hayata geçireceği..." yolundaki sözleri, resmi taahhütleri ne oldu!

Bu tutum "Devlet" ciddiyeti ile bağdaşır mı?

Size olan inancı kaybetmez misiniz?

Daha da önemlisi böyle bir savunma neyi değiştirir?

Ben burada açıkça söylüyorum: Hiçbir şeyi değiştirmez...

Türkiye gerçekten batı anlamında çoğulcu ve özgürlükçü demokra-

si ile yönetilen bir ülke ise, bu alandaki taahhütlerini harfiyen yerine getirmeye mecbur olacaktır.

Temel insan hakları üzerinde tasarrufa asla imkan vermeyeceğimiz bilinmelidir.

OYALAMA SİYASETİ

Hele bir süre daha kazanalım...

Haziran 1989'u atlatalım...

Bu yapı sürdürülebileceği kadar devam etsin...

Bu ve benzeri oyalama siyaseti hatalıdır.

Avrupa Topluluğunun kapısında yeterince kilit var...

Her gün bunlara bir yenisini eklemenin alemi yoktur.

Yanlış hesap Bağdat'tan döner, diye bir söz vardır.

Prof. Dr. Toktamış Ateş, uygulanmakta olan sosyal politikaları değerlendirdi

Biz yıllardır, bu noksanlıkları söylüyoruz.

Ama, dinleyen kim?

Bakın son aylardaki hukuk çıkmazlarına...

Üzüntü ve kaygı vericidir. Kanunlar, karar-nameler yüksek mahkemelerden geri dönüyor. Süper emeklilikte haksızlık düzeltilcekken, daha büyük haksızlık yapılmış ve hükümet bir hukuk kargaşası yaratmıştır. Çıkarılan son kararnamenin hukuki dayanağı bulunmamaktadır.

Sözleşmeli personel yine öyle.

Neden ısrar ediliyor. Anlamak mümkün değil.

Temel sağlık yasası da, yanlış çıkarılıp, Anayasa Mahkemesince iptal edilenlerden.

ENFLASYONA NAKAVT OLDUK

Hep enflasyonla mücadele ediyoruz, denildi. Ama her yılın sonunda Özal Hükümetiyle birlikte vatandaş, enflasyona karşı bir raund daha kaybett. Nakavt olduk adeta.. Her yıl enflasyonla mücadele yılı olarak gösterildi, işçiler ve dar gelirliilerin kemerleri biraz daha sıkıldı. Vergiler, zamlar üstüste geldi. Ama sonuç yine yenilgi...

Şimdi Sayın Özal bu mücadeleden yılmış olacak ki, 1989 diyemiyor da, 1992'de enflasyonu düşürebiliriz, şeklinde demeçler veriyor.

Peki, 1992'ye kadar bu millet dayanabilecek mi?

Dayanma gücü kaldı mı?

Aralık 1988 ayı itibariyle yapılan hesaplamalara göre, dört kişilik bir ailenin sadece aylık mutfak gideri 235 bin liradır. Kira, giyim, kuşam vesair masraflar buna dahil değildir.

Mutfak gideri 235 bin, asgari ücret 126 bin lira brüt, işçinin ortalama aylık ücreti 150-180 bin lira brüt civarında.

Bu güçle, bu hayat yükü çekilir mi?

Dünyanın en ucuz işçisi, geri kalmış Afrika ülkeleri dışında Türk işçisidir. Bu gerçeğe rağmen, hükümet ileri gelenleri, 4 aydan beri aç sefil vaziyette grev hakkını sürdüren SEKA işçisinde kusur arama sevdasındadır. SEKA fabrikalarındaki eksikliği gidermek, hükümetlerin acizini işçiye yüklemeye kalkışmak, haksızlıkların en büyüğü değil midir?

Sayın Özal hükümeti Avrupa Topluluğuna girmemizi istiyor. Biz de isteriz. Ama, işçisinin hakir gören, uluslararası anlaşmalara sırtını dönen bu zihniyetle mi AT'ye girilecek?

Bu sosyal ve ekonomik çıkmazlarla bu ülke AT içinde başarılı olabilecek mi?

Ciddi kuşkularımız var.

Önümüzdeki 26

Mart'ta mahalli seçim var.

Sonbahar'da da Cumhurbaşkanlığı seçimi

Yani ülkemiz, bu yıl içinde çok önemli iki demokratik süreci birlikte yaşayacak. Vatandaşın, geçmişten aldığı dersle bu seçimleri iyi değerlendireceğini sanıyorum.

Zira, hür parlamenter demokrasilerde sorunlara çözüm bulmak, yine demokratik kaidelelerle olmalıdır.

Onun için bu yılı, özlemimi duyduğumuz noksansız demokrasinin yerleşmesi ve sendikal özgürlüklerin yeniden kazanılması açısından, önemli bir dönem olarak görüyoruz."

DEVLET BAKANİ BOZER'İN SÖZLERİ

Daha sonra konuşan Devlet Bakanı Ali Bozer ise, Türkiye'nin Avrupa Topluluğu entegrasyonuna giriş çabalarını anlattı.

Kendi hükümetleri döneminde bu ilişkilerin büyük gelişme kaydettiğini ve AT'a tam üyelik için geçen yıl resmen başvuruda bulunulduğunu hatırlatan Devlet Bakanı Bozer, "Türkiye'nin, önerilen zaman içinde AT'a tam üyeliği konusunda ümetli olduklarını ve çalışmalarını buna göre ayarladıklarını" belirtti.

İnsan hakları konusunda da son zamanlarda olumlu gelişmeler el-

de edildiğini ve Türk Vatandaşlarına, Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna kişisel başvuru hakkı tanıdıklarını da sözlerine ekliyen Ali Bozer, daha sonra değindiği enflasyonla mücadele konusunda da şunları söyledi:

"Bizim hükümetimiz zamanında Türkiye yüzde 7'lere varan bir kalkınma hızına ulaşmıştır. Tabii ki bu kalkınma hızının bir bedeli olacaktır ve o da enflasyon hızıyla ifade edilmektedir.

Fakat, hükümet olarak enflasyonla mücadelede başarılı olduğumuzu söyleyemeyiz. Aslında istesek, enflasyonu süratle aşağı çekebiliriz, ama bunun da çok önemli olumsuz etkileri görülür. Enflasyonu birden aşağıya çekmeğe çalışmak, saatte 120 kilometre hızla giden bir otomobile ani fren yapmağa benzer. Bu da arabada bulunanlar için tehlikeler doğurur. Türkiye dediğim gibi, hızla büyümekte ve kalmaktadır ve bunun da etkileri görülmektedir."

Diğer Konuşmalar

Seminer'de daha sonra söz alan bilim adamları, özellikle Türkiye-AT ilişkileri, TÜRK-İŞ'in uluslararası kuruluşlarla olan ilişkileri ve ekonomik sorunlar konusu üzerinde durdular.

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Toktamış Ateş, "Uygulanmakta

Mustafa Başoğlu, seminerin değerlendirmesini yapıyor

olan sosyal politikaların değerlendirilmesi", Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mesut Gülmez, "ILO tanıtımı, faaliyetleri ve etkinlikleri", TÜRK-İŞ Genel Başkan Danışmanı Av. Önder Aker, "TÜRK-İŞ'in uluslararası ilişkileri", ILO Türkiye Direktörü Prof. Dr. Rüçhan Işık "ILO kuruluş ve teşkilatı ve Türkiye'deki etkinlikleri", Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ruşen Keleş "Birleşmiş Milletler Örgütü çalışmaları, rolü ve etkinlikleri" ve Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Kuter Ataç ise "Uygulanmakta olan ekonomik politikaların değerlendirilmesi" konularını anlatarak, kendilerine yöneltilen soruları cevaplandirdılar.

BAŞOĞLU'NUN SÖZLERİ

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Ba-

şoğlu, seminerin kapanışında yaptığı değerlendirmeye konuşmasında, işçi sorunlarının giderek yoğunlaşması karşısında çalışma hayatımızın bir takım güçlüklerle itildiğini, ancak, Özal Hükümetinin bu sorunları çözme konusunda gereken gayreti göstermediğini söyledi. Hükümetin, TRT'yi Özel bir araç gibi kullandığına da işaret eden Mustafa Başoğlu, "TRT bu anlayış yüzünden, milyonlarca insanı ilgilendiren işçi sorunlarıyla ilgili toplantıları ve diğer haberleri ya hiç vermemekte, yahut o kadar kısarak vermektedir ki, kimse birşey anlamamaktadır." şeklinde konuştu.

Genel Eğitim Sekreteri, Başoğlu, özetle şöyle devam etti:

"Hükümet işçi sorunlarına sırtını dönmüş, dediğim dedik metoduyla istediği gibi hareket etmektedir. Bu yanlışları hem ülkemizde, hem de gerektiği zaman uluslararası platformlarda dile getirdiğimizde, bizi jurnalcılıkla suçlamaya kalkışmaktadırlar. Hükümet, bu davranışıyla iki kere hata yapmaktadır. Uluslararası toplantılarda Türkiye şikâyet gündemine alınmışsa, bunun bir sebebi vardır. Bizi suçlayacağına, Sayın Özal ve Hükümeti, sorunları çözmeğe çalışmalıdır.

Bundan sonra da noksan gördüğümüz hususları her platform-

s. 12

TÜRK-İŞ'LE MPM ARASINDAKİ PROTOKOL İMZALANDI..

TÜRK-İŞ'İN DOKUZ BÖLGE TEMSİLCİSİ MPM'NİN FAHİRİ TEMSİLCİSİ OLUYOR

TÜRK-İŞ'le MPM arasında imzalanan protokolle TÜRK-İŞ'in Bölge Temsilcileri MPM'nin de Fahri Temsilcilik görevini yapacaklar.

TÜRK-İŞ'le MPM (Milli Prodüktivite Merkezi) arasında imzalanan protokole göre, TÜRK-İŞ'in 9 Bölge Temsilciliğinde, "MPM Fahri Temsilcilikleri" kurulması kararlaştırıldı. MPM Binasında 13 Ocak'ta düzenlenen törende konuşan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, "İşçi örgütleri olarak, MPM çalışmalarını desteklemeye devam edeceğiz. Bugün imzaladığımız protokole göre, TÜRK-İŞ Bölge Temsilcilerimizi, MPM'nin fahri temsilcileri olarak görevlendirmeye hazırız. Bu protokolle verimliliğin yurt sathına yayılmasıyla ilgili hizmet zincirinde daha ak-

tif bir görev alabilmenin kıvançına ulaşmış bulunuyoruz." dedi.

Törende konuşan Devlet Bakanı Mehmet Yazar, verimliliğin önemine işaret ederken, TÜRK-İŞ'in de bugünden itibaren önemli katkı sağlayacak olmasından ayrı bir kıvanç duyduklarını söyledi.

MPM Yönetim Kurulu Başkanı Ali Aydın Dündar ve MPM Genel Sekreteri Prof. Dr. Ergün Yener de, MPM 1989 yılı çalışma programının da bugün görüşüleceğini, bu konuda hükümet, işçi, işveren, üniversite ve ilgili diğer kesimlerin

- Törende konuşan YILMAZ: "İşçi örgütleri olarak MPM çalışmalarını desteklemeye devam edeceğiz" dedi..

görüşlerinin alınacağını belirttiler.

YILMAZ'IN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, MPM İş Programının da ele alındığı toplantıda özetle şunları söyledi:

"Milli verimlilik merkezimizin 1989 iş programı hazırlık çalışması sırasında, her zaman olduğu gibi, işçi kesiminin de görüşlerine müracaat edilmiş olmasını takdirle karşılıyoruz.

Bu davranış, yasa hazırlarken ilgili kesimlerin görüşünü alma ihtiyacını hissetmeyen hükümete örnek olmalıdır.

İşçi örgütleri olarak, MPM çalışmalarını her zaman olduğu gibi, bundan sonra da destekliyeceğiz. Bu amaçla TÜRK-İŞ Bölge Temsilcilerini seve seve MPM'nin o l'deki fahri temsilcisi olarak görevlendirmeye hazırız.

Bugün TÜRK-İŞ'le MPM arasın-

da imzalıyacağımız protokolle bu hizmet zincirinde daha aktif bir görev alabilmenin kıvancına ulaşacağız.

Son sekiz yıl içinde, işçi gelirlerinde devamlı düşüşler olduğunu biliyoruz. Fakat şükranla kaydetmek gerekir ki, işçi ücretleri düşerken, çalışanların büyük özverileri sayesinde emek verimliliği artmıştır.

Örneğin, MPM'nin yaptığı belirlenmelerden de anlaşılacağı üzere, 1981-1987 yılları arasında geçen 6 yılda, imalat sanayiindeki emek verimliliği kamu kesiminde yüzde 90, özel kesimde yüzde 41 artmıştır. Aynı dönemde, bu verimliliği sağlayan işçilerin reel

ücretleri ise, yarı yarıya düşmüştür.

Bu durum, işçilerin özverisiyle gerçekleşmiştir.

Fakat, bu işçiden daha az ücretle daha çok verim beklemek, eşyanın tabiatına aykırıdır. Çünkü, verim artışıyla çalışanların refah düzeyinin doğru orantılı olduğu aynı zamanda bir iktisat kanunudur.

MPM'DEN İSTEKLERİMİZ

MPM'nin, ücret ve maaşlardaki reel düşüşleri gözönüne alarak, bu faktörün verimlilik içindeki etkilerini ortaya koyan bir araştırmayı da bu yılki çalışma programına almasını istemekteyiz.

MPM'nin bu yıl programına almasını istediğimiz bir konu daha var. Hatırladığım kadarıyla MPM, AT ülkelerindeki ücret politikaları konusunda araştırma yapıyordu. Bu çalışma 1979 yılı sonu itibarıyla kesilde veya yayınlarınızdan öyle anlaşılıyor. Eğer bu husus, sonraki yıllar için de yapıp ilan edilirse, AT'a girmeğe çalışan Türkiye'deki korkunç ücret farkı belirleneceği gibi, belki ilgilileri harekete geçirir ümidindeyiz.

Ayrıca, hep işçi kesiminin muhalefetiyle tesbit edilip yürürlüğe konulan asgari ücret belirlemelelerinin de MPM'nin bilimsel çalışmaları arasında yer almasını ve 1989 programına konulmasını arzu ederiz."

Türk Metal Üyesi 5709 İşçiye Yeni Haklar

ERDEMİR SÖZLEŞMESİ TÖRENLE İMZALANDI

TÜRK METAL Sendikası ile Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) arasında Karadeniz Ereğli-Demir-Çelik Fabrikası işyerinde çalışan işçiler adına yapılan toplu iş sözleşmesi törenle imzalandı.

Ankara'da 13 Ocak günü imzalanan toplu iş sözleşme 1 Eylül 1988 tarihinden geçerli olacak. Türk Metal ile MESS arasındaki imzalanan toplu iş sözleş-

me ile işçi ücretlerine ortalama yüzde 225 zam oldu.

5709 işçi adına yapılan toplu iş sözleşme ile 981 lira olan en düşük saat ücreti 2012 liraya, 1873 lira olan ücret de 3796 liraya yükseltildi.

32 derece üzerinde ödenecek olan saat ücretleri de 3219 lira 6 bin 74 lira belirlendi.

ÖZAL-YILMAZ DİYALOĞU

Başbakan Özal, Yılmaz'a verdiği cevapta, "Ben Şevket Yılmaz'ı Karadenizli bilirdim. Meğer Kayseriliymiş" diyerek espri yaptı ve uyuşmazlığın sürmesini kendilerinin de istemediğini sözlerine ekledi.

Aynı gece geç saatlere kadar süren görüşmeler sonunda SEKA'da anlaşma oldu.

ERDEMİR işçileri için yapılan toplu iş sözleşmesinde buna göre, en düşük ücret brüt 498 bin 600 lira, ortalama ücret brüt 662 bin 400 lira, en yüksek ücret ise brüt 854 bin 100 lira oldu.

Toplu iş sözleşmesi ile evlenme yardımı, doğum yardımı, ölüm yardımı, tahsil yardımı, yemek, yakacak, bayram, harçlığı, izin haçlığı kalemlerinde artışlar sağlandı.

Dünya Bankası "Türkiye Raporu" Yayınladı..

ÇALIŞANLARIN MİLLİ GELİRDEN ALDIĞI PAYIN KÜÇÜLMESİ TEHLİKELİ GÖRÜLÜYOR..

Dünya Bankası Yayınladığı Son Raporunda Türkiye Ekonomisini beğenmediğini Belirtti ve Hükümetin İzlediği Ekonomik Politikayı Ağır Bir Dille Suçladı..

Türkiye'nin ekonomik durumu nu değerlendiren Dünya Bankası, son olarak yayınladığı ve NOKTA dergisinde yer alan raporunda; izlenen ekonomik politikayı ağır bir dille eleştirdi.

"Çalışanların milli gelirden aldığı payın düşmesinin yüksek limitlere vardığı ve bu politikanın değiştirilmesi gerektiği" kaydedilen raporda, NOKTA Dergisinin yorumuna göre: "Ey Özal, işçilerin sırtından uyguladığın tasarruf politikasında, gördüğümüz kadarıyla bıçak kemiğe dayanmış. Bu sevdadan vazgeç, biraz da vergi toplayacağın alanlarla uğraş" demek isteniyordu.

NOKTA'nın görüşüne başvurduğu Prof. Besim Üstünel'e göre raporun en önemli yanı buydu.

Üstünel, görüşünü şöyle açıklıyordu:

"Reel ücretlerin düşüşü, özellikle 1984'den sonra işçinin milli gelirden aldığı payın önemli ölçüde azalışı raporda vurgulanıyor ve Türk Hükümetine şu uyarıda bulunuyor:

Artık emekçilerin sırtından istikrar arayışının limitlerine gelin-

miştir. Bundan sonra daha ciddi tasarruf ve vergi önlemleri olarak istikrar politikası oluşturulmalıdır. Aynı şekilde Türk lirasının 1984'ten sonra aşırı devalüasyonu ve yüksek ölçülü ihracata vergi iadeleri ile desteklenen ihracat artışında da kapasite limitlerine gelinmiş olması, dış ekonomik ilişkilerde dengeyi sağlamak bakımından da yeni politikalar oluşturulması ve uygulanması gereğine işaret edilmektedir."

Dünya Bankasının Hükümet'te şok yarattığı raporundan NOKTA'nın alıntılarını aşağıda okurlarımıza sunuyoruz.

KAMU YATIRIMLARI

"Karar verme ve geliri dağıtma mekanizmasındaki merkezîyetçilik dışı uygulama nedeniyle, kamu yatırımlarının idaresi daha zor bir yapı kazandı. Bütçe dışı fonların yararı ne olursa olsun, kayda değer miktarda bir kaynağı bütçe dışına kanallize etmek, kamu sektörü kaynaklarının idaresini daha fazla parçaladı."

Milletin yakından tanıdığı meşhur parmağı. Dünya Bankası'nı uyutmaya yetmedi

MALİYE POLİTİKASI

"Eğer iç borç ve faiz ödemesinin milli gelire oranı istikrara kavuşturulmak isteniyorsa... Bilinmeli ki, yakın geçmişte yapılan ölçüde iç borçlanma uygun değildir... Eğer enflasyon düşürülecekse mali açıkları azaltmak elzemdir."

HAYALİ İHRACAT

"1987 yılında ihracat hacminin tahminler ötesinde artmasında rol oynayan bir nokta da: ihracatçıların bazı kategorilerde yüksek fatura düzenlemelerine neden olan "ihracat teşvikleri"dir. Yapısı gereği "hayali" olarak nitelendirilen ihracatın gerçek büyüklüğünün belir-

lenmesi zordur. Ancak, bir dizi önlem, bunun ortaya konmasında yardımcı olabilir. Örneğin, Türkiye kaynaklı verilere göre, OECD ülkelerine yapılan ihracat, dolar olarak yüzde 50 oranında artarken... IMF'nin hesaplamalarına göre, OECD ülkelerinin Türkiye'den yaptığı dış alım artışı, yüzde 39'dur"

İŞGÜCÜ MALİYETİ

"Türkiye'de işgücü maliyeti, hem kamu hem de özel sektörde azalmıştır. 1980'de 98 olan işgücü maliyeti, 1987'de 89'a düşmüştür.

İmalat sanayii başta olmak üzere, sanayi sektöründe istihdam hacminin artması, çok büyük önem taşır. İmalat sanayiinin milli gelirdeki payının artışı ve ihracat performansının olağanüstü düzeye ulaşması gözönüne alındığında; imalat sektörünün istihdam kapasitesindeki artış oranı, hayal kırıcıdır."

SOSYAL HAKLAR

"Sivil hükümetin kurulduğu 1983 sonrasında çıkartılan yeni iş

kanunuyla, bazı sektörlerde yeniden grev hakkı tanındı. Ancak, sendikaların faaliyetleri ve sendikalar üyeliğe ilişkin kısıtlamaların çoğu kaldırılmadı. 1988 yılı Mayıs ayında; 1983 yılında çıkartılan İş Kanunu'nda bazı revizyonlar yapıldı. Buna rağmen, Türkiye hâlâ, sendikaların faaliyetlerini, grev ve serbest toplu pazarlık haklarını sınırlayıcı hükümler içeren 1980 Anayasası'yla bağlıdır."

TİCARET REJİMİ

"Yüksek ve değişken bir enflasyon ortamı; özel yatırımların akışını imalat sanayiinden uzaklaştırıp; inşaat, turizm ve diğer hizmet sektörlerine yöneltebilir ve uzun dönemde ihracat yapısını ve tablosunu bozabilir."

DÖVİZ KURU VE DIŞ BORÇ

"Türkiye'nin dış borç yükü gözönünde tutularak, gerçek döviz kurunu aşındırmaya bırakmak yerine, kur belirlemede daha iyi bir "yönetim'e gidilebilir.

Gerçek döviz kurunu hesaplar-ken hükümet, yüzde 75'i ABD Doları, yüzde 25'i Alman Markı olmak üzere bir 'sepet' kullanmıştır. Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'ndaki ticari ortakları dikkate alındığında dolara verilen yüksek oranın fazla 'abartılı' olduğu görülür. Mali açıkları dış finansman ile kapatmanın gerçek bedelini belirlemek açısından; dış borç faiz ödemelerinin enflasyonist etkisi de cari işlemler tahminlerinde hesaba katılmalıdır."

GELİRLER

"İşgücünün milli gelirdeki payının, 1980 öncesi dönemde, suni olarak yüksek olduğu ve bunun kısmen makro ekonomik dengesizlikten ve sanayinin sahip olduğu rekabet gücünün zayıflığından kaynaklandığı tartışılabilirse de... Yapısal uyum programından doğan yükün oldukça büyük bir kısmının, ücretlilere yüklendiği görülüyor."

EĞİTİM

Baştarafı 8

Güncel Sorunları Değerlendirme Semineri

da anlatırız. kimse bizi jurnalcılıkla itham edemez. Çünkü biz TÜRK-İŞ camlası ve işçiler olarak en az onlar kadar vatanseveriz. Bundan kimse-nin kuşkusu olmasın.

Ayrıca, resmi yetkililer daima yanlış bilgiler vererek, toplumu yanıltma çabası içindedirler. Enflasyonda böyle, faizler konusunda böyle, süper emeklilikte böyle,

SEKA grevinde yine böyle yanlış bilgilerle ortaya çıktılar. Toplumu bu gibi davranışlarla yanıltmaya çalışmak, sorunlara çare değildir. Böyle giderse toplumsal olaylar çıkabilir. Bunun sorumlusu da hükümettir. Dört ayı aşkın bir süredir SEKA grevi sürüyor ve bu grev, sadece kağıt vurguncularının işine yaramıştır. Basın ve yayın organları sıkıntı için...

dedir. Kültür hayatı bu grevden dolayı darbe yemiştir. Bu davranış sürerse, bu yılın Mart ve Nisan ayları içinde 500-600 bin işçi daha greve gider. Toplu sözleşmeleri bu derece ipotek altına alıp, çıkmaza götürmek, kimseye birşey kazandırmaz ve ülke bundan büyük zarar görür."

Sümerbank'ta Anlaşma Oldu..

TEKSİF Sendikası ile Sümerbank Genel Müdürlüğünü temsilen Kamu-İş İşveren Sendikası arasında sürdürülen Sümerbank'a bağlı 28 işyerinde çalışan 25 bini aşkın işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesinde anlaşma sağlandı.

TEKSİF Sendikası ile Sümerbank'ı temsilen Kamu-İş İşveren Sendikası arasında toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin başlangıcı ve seyri inişli çıkışlı bir grafik gösterdi.

TEKSİF, toplu iş sözleşmesinin yeneleceği tarih olan 1.10.1988 günü Sümerbank'ın 28 işyerinde çalışan 25 bini aşkın işçi adına toplu sözleşme yapma yetki talebinde bulundu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 1 Temmuz 1988 tarihli yazısı ile bu işyerlerinde TEKSİF'in işletme tipi sözleşme yapmaya yetkili olduğunu bildirdi.

Toplu sözleşme görüşmelerinin ilk oturumu 19 Eylül 1988 günü yapıldı.

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde 150 maddeden oluşan sendika teklif tasarısının 123 maddesinde anlaşma getirirken, 27 maddesinde uyuşmazlığa gidildi.

Yasa gereğince; iki aylık süresi içinde anlaşma sağlanamadığı için, Ankara 2. İş Mahkemesi arabulucu seçti.

Ankara Barosu'na kayıtlı Avukat Alaaddin Alpdoğan'ın Mahkemece arabulucu seçilmesiyle uyuşmazlık safhasıyla ilgili süreç başladı.

Arabulucunun çalışmaları sürer-

ken, taraflar arasında da diyalog sağlandı ve uyuşmazlığın giderilmesi için iki taraf zaman zaman biraraya geldi.

...VE ANLAŞMA

4 Ocak Çarşamba günü TEKSİF Genel Merkezinde biraraya gelen taraflar, uyuşmazlık konusu olan maddeleri yeniden ele alarak, çalıştılar.

Yoğun ve yorucu çalışma mutlu sonla noktalanırken, TEKSİF Sendikası üyesi 25 bini aşkın Sümerbank işçisi de GREV'in eşiğinden dönüyor ve yeni haklara kavuşuyordu.

SAĞLANAN HAKLAR

Varılan anlaşmaya göre; 1.10.1988 tarihinden itibaren ilk altı ay için ücretlere yüzde 38 ve ayrıca 45 bin lira; ikinci altı ay için yüzde 28 ve ayrıca 40 bin lira zam yapılması kararlaştırıldı.

İkinci yıl için ilk altı ay yüzde 20, ikinci altı ay yine yüzde 20 zam yapılması da hüküm altına alındı.

Sözleşmenin bir diğer önemli noktası ise, yakacak, bayram harçlığı izin yol parası ve aile yardımı olarak eskiden ortalama ayda 11.250 lira tutan sosyal yardımlar da birinci yıl için ayda 50 bin, ikinci yıl için ayda 60 bin olarak artırıldı.

Diğer yardımlar ise aşağıdaki şekilde düzenlendi:

— Fazla mesai yüzde 80'den, yüzde 85'e çıkarıldı.

— Görev seyahati yemek parası 550.-/günden 1.200.-/güne; 600.-

/günden, 1500.-/güne yükseltildi.

— Çocuk yardımı 400, 700, 800 lira/ay kademeli olarak uygulanırken, sözleşme ile 1000.- 1500.- 2000.- lira/ay olarak düzenlendi.

— Giyim yardımı 15 bin lira iken 30 bin liraya; indirimli satış 300 bin liradan 400 bin liraya yükseltildi.

— Taşıt yardımı da günde 150 liradan, 500 liraya çıkarıldı.

Toplu iş sözleşmesi ile tabii afet yardımı da 50 bin liradan 100 bin liraya çıkarılırken gece vardiya zammı da saatte 15 lira iken 30 lira olarak belirlendi.

ŞEVKET YILMAZ'IN AÇIKLAMASI:

TÜRK-İŞ ve TEKSİF Genel Başkanı Şevket Yılmaz; toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşmaya varılmış olmasından memnuniyet duyduğunu belirtti.

Yılmaz; "Grevin eşiğinden son anda dönüldü" şeklinde değerlendirme yaparken, önemli haklar sağlandığını hatırlatarak, "Sümerbank'ta çalışan 25 bini aşkın arkadaşımıza hayırlı olmasını, işyerlerinde barış ve verimliliğin devamını sağlamasını diliyorum" dedi.

Şevket Yılmaz; enflasyonun kontrol altına alınmaması halinde, sözleşmelerin ne kadar üstün haklar getirirse getirsin, işçinin yaşam standardını arttırmadığını da belirterek, "İnşallah enflasyon 1989'da makul bir düzeye indirilir" dedi.

1988 Yılında, Üye 12 Sendika'dan 26 Bin 153 İşçi Grev Yaptı

1980'li yıllar, işçilerin ekonomik ve sosyal haklarında önemli kayıplar olan bir dönem olmuştur.

Uygulanan ekonomik politika ve çalışma yaşamına ilişkin yasalar, işçilerin yoksullaşmasında temel faktör olmuştur.

2822 sayılı Yasa ile işkollarımızın önemli bir kısmında grev sağı getirilmiş, grev yapılabilir işkollarımızda ise kısıtlamalar öngörülmüştür.

1980'li yıllarda önce kamu kesimi T.İ.S. Koordinasyonu Kurulu, günümüzde ise Kamu İşverenleri Sendikası kanalıyla sistemli olarak sürdürülen dayatmacı ve uzlaşmaz yaklaşımlar sonucu toplu iş sözleşmelerin genellikle uyuşmazlık, grev kararı veya grev uygulaması aşamasında imzalandığı gözlenmiştir.

1988 yılında TÜRK-İŞ'e bağlı Sendikalar tarafından kamu ve özel kesim işyerlerinde çalışan 571.973 işçinin toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. İmzalanan sözleşmelerin büyük çoğunluğu uyuşmazlık aşamasında imzalanırken sadece 26153 işçinin toplu iş sözleşmesi grev uygulaması sonucu imzalanmıştır.

Resmi ve özel kesim yetkililerin iddia ettiği gibi 1988 yılı endüstriyel tarihimizde yer alan en yoğun grev yılı değildir. Zaten bu kısıtlayıcı yasalara rağmen 1980 öncesinin etkin grevlerini yapabilmek olanağı yoktur. 1984 sonrasında yapılan grevler "yoksullaşmanın sınırına gelmiş işçilerin iş-

ten atılma tehdidine rağmen" hiçbir güvencesi olmadan yapılmış olan grevlerdir.

Bilindiği gibi 1980-1983 yılları arasında mecburi tahkim nedeniyle grev yapılamamıştır. 1973-1980/1984-1987 dönemlerinde yapılan grevler ve kaybolan işgünü sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TL. zarara rağmen grevin gereksiz yere uzatıldığı gözlenmiştir.

Konfederasyonumuz, oluşturulan grev fonu kanalıyla grevdeki işçilere destek sağlanması yönünde çalışmalar yürütmüş ve Sendikalarımızın etkin katılımları sonucu grevci işçilerle tam bir dayanışma içine girilmiştir.

Yıllar	Grev Sayısı	Katılan işçi sayısı	Kaybolan işgünü sayısı
1973	22	12.284	479.857
1974	45	21.046	470.088
1975	90	25.389	1.102.682
1976	105	32.899	1.768.201
1977	167	59.889	5.778.205
1978	175	27.208	1.598.905
1979	190	39.901	2.217.347
1980	227	46.216	5.408.618

(I)

1981	—	—	—
1982	—	—	—
1983	—	—	—
1984	4	561	4.947
1985	21	2.410	194.296
1986	21	7.926	234.940
1987	307	29.734	1.961.940

(II)

(I) D.İ.E., 1983, Türkiye İstatistik Yıllığı

(II) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Hayatı İstatistikleri

1988 yılında yapılan grevlere bakıldığında; siyasal iktidarın bazı grevleri uzatmada ve görüşmeleri tıkanma noktasına getirmede anlaşılabilir bir politika izlediği ve SEKA grevinde günlük 1,5 milyar

Ülkemiz çalışma barışının temini yönünde atılacak en önemli adım işçilerin hak ve özgürlüklerini yeterince korumayan başta 1982 Anayasası ve çalışma yaşa-

myla ilgili yasaların asgari ILO normları doğrultusunda değiştirilmesidir.

1988 yılında Konfederasyonumuza bağlı 12 sendikaya üye 26.153 işçi grev yapmış ve toplam 1.634.607 işgünü kaybı olmuştur. Greve çıkan işçilerin % 50.2'si yani 13.133'ü kamu kesiminde çalışmaktadır. Toplam 1.634.607 işgünü kaybının % 69.2'si yani 1.132.333 gün ise kamu işyerlerinde kaybolan işgünü sayısıdır.

İşkollarına göre grevler ve kaybolan işgünü sayılarına bakıldığında ise 101 iş günlük SEKA grevini de kapsamı nedeniyle kağıt işkolunda yer alan SELÜLOZ-İŞ Sendikası 1.076.176 işgünü kaybıyla ilk sırada yer almaktadır. Bu işkolunu 151.550 işgünü kaybı ile Petrol, Kimya ve Lâstik işkolunda yer alan PETROL-İŞ Sendikasının yapmış olduğu grevler izlemektedir.

1988	Greve katılan işçi sayısı	Grevde kaybolan işgünü sayısı
Kamu	13.133	1.132.333
Özel	13.020	502.274
Toplam	26.153	1.634.607

(1988)
İŞKOLU DÜZEYİNDE GREVLER

İşkolu No.	Sendika	İşçi Sayısı	Grevde Kaybolan İşgünü Sayısı
02	TÜRKİYE MADEN-İŞ	1010	81.582
03	PETROL-İŞ	3901	151.550
04	TEKGIDA-İŞ	1985	45.460
08	AĞAÇ-İŞ	83	11.561
09	SELÜLOZ-İŞ	11973	1.076.176
10	BASIN-İŞ	333	32.301
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ	3383	101.533
13	TÜRK METAL	1855	50.548
17	TEZKOOP-İŞ	1192	43.048
18	TÜMTİS	399	40.698
25	TOLEYİS	28	84
26	TÜRK HARB-İŞ	11	66
TOPLAM....		26153	1.634.607

TÜRK-İŞ ÇALIŞANLARININ SÖZLEŞMESİ İKİ AY ÖNE ÇEKİLEREK ORTALAMA YÜZDE YÜZ ZAM YAPILDI..

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) çalışanlarının 28 Şubat tarihinde sona erecek olan toplu iş sözleşmesi, iki ay önceye çekilerek 1 Ocak 1988 tarihinden itibaren yürürlüğe sokuldu.

Ücretlere en az yüzde 70 oranında zam yapılırken, kademelere göre bu zamma ek olarak 20, 30 ve 40 biner lira eklendi.

1 yıl süreli olan toplu iş sözleşmesinin ilgili sendika Tez

Koop-İş ile imzalanmasını takiben, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ile çalışanlar öğle yemeğinde bir araya geldiler.

Çalışanlar adına konuşan **Yasar Güven**; Yönetim Kurulu'nun tüm imkanlarını kullanarak ücret artışları yapmalarından duyulan memnuniyeti belirtti ve **"Taşıdığı-mız sorumluluğun bilinci ile daha çok verimli olmak görevimizdir"** dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şev-**

ket Yılmaz da, Konfederasyonun mali imkanları konusunda bilgi verdikten sonra, her yıl yenilenen toplu iş sözleşmesini iki ay önceye çekmek ve çalışanları yüksek enflasyonun altında bırakmamak için yüksek oranda ücret artışı sağlamış olmaktan mutlu olduklarını söyledi.

Toplu iş sözleşmesi yaklaşık 100 kişiyi kapsıyor.

ÇALIŞAN KADINLARIN SORUNLARI..

I. Sanayileşme ve kentleşmenin ortaya çıkardığı toplumsal değişme süreci, kadına da toplumda birtakım yeni roller yüklemektedir. Bu rollerin belki de en önemlisi, kadın işgücünün giderek artan bir oranda çalışma yaşamına katılmasıdır. Gelişmekte olan ülkelerde kadın işgücünün toplam işgücüne oranı 60'lı yıllarda % 21 iken, 80'li yıllarda % 27'ye ulaşmıştır. Gerçi Türk toplumunun geleneksel yapısından kaynaklanan düşünce, kadını "evinde kocasının eşi ve çocukların annesi" olarak görmek istemektedir. Ancak, sanayileşme olgusunun ortaya çıkardığı toplumsal değişme, ülkemizde de kadınları giderek artan oranda çalışma yaşamına katılma yönünde etkilemektedir. Bu kaçınılmaz değişim, kadının ekonomik bağımsızlığını kazanarak daha özgür, bilinçli ve güçlü olmasını sağlamaktadır. Çalışma yaşamı kadını evinin kölesi, yazgısının tutsağı ve kocasının hizmetkârı olmaktan çıkararak daha sağlıklı sosyal ilişkiler kurmaya yöneltmektedir. Çalışan kadın, bir yandan ücret geliri ile ailesinin geçim düzeyine, diğer yandan da üretime ve ulusal gelire katkıda bulunmakta ve böylece toplumsal refahı olumlu yönde etkilemektedir. Bu bakımdan, kadının çalışma yaşamına katılması, genellikle olumlu bir gelişme olarak nitelendirilebilir. Ne var ki, bu gelişimin birtakım sorunları da beraberinde getirdiği bilinmektedir. Çalışan kadınlar açısından bunları, cinsiyet farklılı-

Yrd. Doç. Dr. Serap Soyer

Dokuz Eylül Üni. İktisadi ve İdari Bilimler Fak. Öğr. Üyesi

ğından ve analık durumundan kaynaklanan sorunlar olarak başlıca iki grupta toplamak olanaklıdır.

II. 1. Kadın-erkek eşitliğinin çalışma yaşamında da gerçekleştirilmesi, bugün gerek uluslararası, gerekse ulusal alanda ele alınan önemli bir sorundur. Çeşitli ülkelerin yasa, hatta anayasalarında ve uluslararası belgelerde, cinsiyet ayırımı yapılmaksızın, tüm çalışanlara çalışma yaşamında fırsat eşitliği sağlanmasını öngören düzenlemeler yer almaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından kabul edilen "Eşit Değerdeki İş İçin Erkek ve Kadın İşçiler Arasında Ücret Eşitliği Hakkında 100 Sayılı Sözleşme", "Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi", "İş ve Meslek Bakımından Ayrıma Hakkında III Sayılı Sözleşme", bu alanda önem taşıyan belgeler arasındadır. Gerçi ülkemizde de Anayasa md. 10 hükmüyle cinsiyet de dahil olmak üzere herkesin yasalar önünde eşitliği ilkesi benimsenmiş, çalışmanın da herkesin hakkı olduğu (Anayasa md. 49) kabul edilmiştir. Ancak, eşitliğin tek başına hukuksal düzenlemelerle sağlanamayacağı da açık bir gerçektir. Bu konuda öncelikle sosyo-ekonomik ve kültürel koşulların hazırlanması gerektiğinde şüphe bulunmamaktadır.

Gerçekten, her şeyden önce, eğitimde fırsat eşitsizliği, çalışan kadınlar açısından da önemli bir sorun olarak ülkemizde varlığını korumaktadır. Toplumumuzda kadınların eğitim düzeyi, erkeklere oranla çok düşüktür. 6 yaşından yukarı toplam 17 milyon dolayındaki kadın nüfusun, 8,5 milyonu okur yazar değildir. Her ne kadar ilkökul öğrenimi yasal bir zorunluluk ise de, ülkemizde ilkökul mezunu olan kadın sayısının kadın nüfusuna oranı % 25 gibi çok düşük bir düzeydedir. Ayrıca, ilkökulu bitirebilen kadınların eğitimlerine devam etme olanakları da oldukça sınırlıdır. Kadının okumasını yadırgayan toplumsal koşulların yanında, ailelerin sınırlı parasal olanaklarını daha çok erkek çocuklar için kullanma eğilimleri, bu sonucun ortaya çıkmasında rol oynayan en önemli etkenlerdir. Böylece, eğitimden yoksun kalan kadınların kendilerini geliştirme ve mesleklerinde ilerleme olanakları, erkeklere oranla çok sınırlı kalmaktadır. Kadınların, işgücü piramidinin tabanında yoğunlaşması, gelişmekte olan ülkelere genel olarak gözlemlenen bir sorun niteliğindedir.

2. Ülkemizde kadınların iş bulma açısından da bir eşitsizlik sorunu ile karşı karşıya bulundukları söylenebilir. 12 yaşından büyük kadınların 19 milyon dolayında olmalarına karşılık, iktisaden faal kadın sayısı 7 milyondan fazla değildir. Diğer taraf-

tan, yapılan anketler, şehirleşmekte olan kesimde erkek nüfusunun % 95 oranında iş bulurken, kadınların çoğunlukla geçici ve sayımlarda beyan edilmeyen işlerde çalıştıklarını göstermektedir. Nihayet, ücretsiz aile işçisi olarak çalışanlar bir yana bırakılırsa, kadınların çok büyük bir bölümünün tarım ve hayvancılık alanında faaliyet gösterdikleri bilinmektedir. Gerek yeterli eğitimden yoksun olmaları, gerekse kocalarına ve ailelerine olan bağımlılıkları, istihdam ve daha iyi koşullarda çalışma konusunda kadınlar açısından önemli bir sorun olmaktadır.

3. Kadınların çalışma yaşamında karşılaştıkları bir başka sorun da ücretlendirme konusunda görülmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1982 yılında yapmış olduğu bir çalışmaya göre, gelişmekte olan ülkelerde kadın emeğinin geliri, erkek emeğinin gelirine oranla ortalama % 70 düzeyindedir. Bir yandan yeterli eğitimden yoksun bulunmaları ve nitelik gerektirmeyen alanlarda istihdam edilmeleri, bir yandan da gebelik ve doğum gibi nedenlerle işe ara vermek zorunda kalmaları, ücret saptanmasında kadınlar aleyhinde olan bir sonuçla karşılaşılmasına yol açmaktadır. Oysa, özellikle dul veya kocası çalışmayan kadınlar bakımından ücret gelirinin ne kadar önemli olduğu açıktır. Son yıllarda aile reisliğini üstlenme durumunda kalan kadın sayısında da bir artma gözlemlenmektedir. Bu duruma iş bulma konusunda karşılaşılan güçlükler de eklenirse, çalışan kadının verilecek her ücrete boyun eğmek durumunda kalacağı kolaylıkla görülebilir.

4. Çalışan kadınların cinsiyet farklılığı nedeniyle karşılaştıkları önemli bir sorun da kadın işgü-

cünün otomasyondan ve ekonomik durgunluklardan en çok etkilenen kesimi oluşturmastır. Gerçekten, gelişmekte olan ülkelerde otomasyon, üretimin bir yandan sermaye yoğun, bir yandan da erkek işgücüne dayalı olmasına yol açmıştır. Bu durum, hiç şüphesiz, kadın işgücünün otomasyonun gerekli kıldığı eğitim olanaklarından yoksun bulunmasından da kaynaklanmaktadır. Denilebilir ki, kadınlar otomasyon nedeniyle işsiz kalma açısından erkeklere oranla daha büyük bir risk grubu oluşturmaktadırlar. Diğer taraftan, kadınların daha çok istihdam edildikleri, deri eşya, dokumacılık ve tekstil sanayii gibi ihracatta yönelik dalların, dünyadaki ekonomik durgunluklardan öncelikle etkilendiklerini de unutmamak gerekir. Bu durumun işsiz kalma konusunda yüksek bir risk oluşturduğunda şüphe yoktur.

III. Çalışan kadınlar, cinsiyet faktörüne bağlı olarak karşılaştıkları bu sorunlar yanında, analık durumu nedeniyle de bazı sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır. Gerçi ana olmak kadının en doğal hakkıdır. Ancak, ana olan kadının çalışması, çalışan kadının da ana olması son derece güçtür.

1. Her şeyden önce, gebe veya doğum yapan kadının işini kaybetmesini önleyen etkin düzenlemelerin gecikmeden getirilmesi gerektiğinde şüphe bulunmamaktadır. Gerçi İş K. md. 17/1-b'de kadın işçilerin doğum veya gebelik dolayısıyla devamsızlık halinde önelsiz olarak işten çıkartılmalarını kısıtlamaya yönelik bir hüküm yer almaktadır. Ancak, işverenin gebelik halinde fesih olanağını sınırlandıran genel bir düzenlemenin bulunmaması, iş güvencesi yönünden önemli bir eksiklik olarak ortaya çıkmaktadır. Nite-

kim, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi'nin 15.9.1987 tarihinde vermiş olduğu iki kararda "hizmet akdinin hamilelik nedeniyle bozulması halinde işverenin kötü niyetinden söz edilemeyeceğini" kabul etmiş bulunması, bu konuda duyulan kaygıların somut bir delilini oluşturmaktadır (kararlar için bkz. Tekstil İşveren D., Aralık 1987, s. 16; İşveren D., Kasım 1987, s. 16). Oysa, örneğin Federal Almanya'da, hamilelik sırasında işveren tarafından yapılan fesihlerin geçersiz sayılacağı yasal olarak düzenlenmiş bulunmaktadır (S 9 (1) Mutterschutzgesetz). Bu hükmün amacı, işverinin kaybedilmesini önlemek yanında, kadın işçiyi feshin ortaya çıkaracağı psikolojik zararlardan korumaktır. Psikolojik sorunların ana ve çocuk üzerinde önemli zararlara yol açtığı artık kanıtlanmış bulunmaktadır. Kadınların çalışma koşulları bakımından özel olarak korunmalarını öngören Anayasa md. 50/2 hükmünün ışığı altında, ülkemizde de gebelik sırasında işveren tarafından yapılan fesihlerin geçersiz sayılacaklarını öngören düzenlemelerin kabul edilmesi yerinde olacaktır.

2. Kreş ve bakım merkezi sorunu, çalışan annelerin en önemli sorunları arasında yer almaktadır. Bu alanda görülen eksiklik, kadının ana olma hakkı ile, çalışma hakkı arasında önemli bir çatışmaya yol açmaktadır. Her ne kadar Gebe ve Emzikli Kadınların Çalıştırılma Koşullarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtları Hakkındaki Tüzük, bu konuda işverenlere bir takım yükümlülükler getirmekte ise de, uygulamada, bugün işyerlerinin pek azında bu tür tesislerin bulunduğu görülmektedir. Belirtmek gerekir ki, bu konudaki tüm çabaları sadece işverenlerden beklemek de hata-

lıdır. Devletin bu alanda etkin bir rol oynaması kaçınılmazdır. Çocukların bırakılabileceği sağlıklı bakım ve eğitim kurumları oluşturuluncaya kadar, çalışan annelerin çalışma koşulları ile analık durumları arasında uygun bir denge sağlamaya yönelik önlemlerin gecikmeden alınması da gereklidir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün "Aile Sorumluluğu Olan Kadınların İstihdamına İlişkin 123 Sayılı Tavsiye Kararında" da belirtildiği gibi, çalışan annelerin iş sürelerinin kısaltılması, çalışma süresinin çocukların okul saatlerine uygun düşecek şekilde düzenlenmesi, bu konuda akla ilk gelen önlemler arasındadır.

3. Fiziksel yapıları gereği erkeklere oranla daha güçsüz olan kadınların çalışma koşulları açısından da özel olarak korunmaları gerekmektedir. Gerçi, mevzuatta yer alan pek çok yasaklayıcı düzenleme ile bu alanda gereken pek çok hukuksal önlem alınmış bulunmaktadır. Ancak, uygulamada mevzuat hükümlerinin gereği gibi yerine getirilmediği de gözlemlenmektedir. Bu alanda devlete düşen en önemli görev, etkin bir denetimi sağlamaktır.

IV. Sonuç olarak denilebilir ki, kadının çalışma yaşamına katılımıyla sağlanan bireysel, sosyal ve ekonomik yararlar ile, birey, aile ve toplum yönünden ortaya çıkabilecek sakıncalar arasındaki çelişkinin giderilmesi zorunludur. Bu da hem uzun dönemli ve etkin ekonomik ve sosyal politikaların saptanıp gereği gibi uygulanmasına ve eğitim alanında karşılaşılan sorunların çözümlenmesine, hem de koruyucu yasal düzenlemelerin geliştirilip etkili bir denetime kavuşturulmasına bağlıdır.

SEKA GREVİ BİTTİ..

132 Gün Grevden Sonra Anlaşma Sağlandı

• **SEKA işyerlerinde 6 Eylül 1988'de greve başlayan SELÜLOZ-İŞ Sendikası üyesi 10 bin 200 işçi inançla mücadelesini sürdürdü. Grev, 16 Ocak günü kaldırıldı..**

Selüloz-İş Sendikası'nın SEKA Müessesesi işyerlerinde uyguladığı grev, 132 gün sonra bitti ve başta İzmit Kağıt Fabrikası olmak üzere 6 fabrika ve 3 alım-satım müessesesinde çalışan 10 bin 200 işçi 16 Ocak günü işbaşı yaptı.

Selüloz-İş Sendikası ile İşveren Sendikası Kamu-İş arasında sürdürülen toplu iş sözleşme görüşmelerinde anlaşma olmaması üzerine alınan grev kararı, 6 Eylül 1988 günü uygulamaya konuldu.

SEKA İŞYERLERİ..

SEKA'nın İzmit, Balıkesir, Afyon, Dalaman (Muğla), Çaycuma (Zonguldak) Aksa (Giresun), Silifke (Mersin) fabrikaları ile Ankara, İstanbul ve İzmir'deki alım-satım işyerlerinde çalışan işçilerin başlattığı grev sürerken, Selüloz-İş yetkilileri, Kamu-İş yetkilileri arasındaki görüşmeler de aralıklarla diyalog şeklinde devam etti.

Grev nedeniyle SEKA'da üretim dururken Müessese, günlük bir-buçuk milyar lira zarar etti. Grevdeki SEKA işçisi evine ekmek götüremezken inançla mücadelesini sürdürdü, hakkını elde etti. 132 gün süren grevden sonra, işveren yetkililerinin SEKA işçisinin istekleri doğrultusunda bir görüşün belirme-

si üzerine, taraflar karşılıklı olarak anlaşarak grevi kaldırdılar.

SEKA işçisi 16 Ocak günü fabrika ve işyerlerinde işbaşı yaptı.

SEKA'DA İŞÇİLERİN YENİ ÜCRETLERİ..

SEKA'da bağitlanan toplu iş sözleşmesi ile işçi ücretlerine brüt 100 bin lira zam yapılırken, ortalama ücret birinci altı ay için 236 bin 500 lira oldu. Vardiya zammı 45 bin 64 liraya çıkarıldı.

SEKA Müessesesi işyerlerinde çalışan işçiler toplu iş sözleşmesi ile başlıca şu hakları elde ettiler:

1.7.1988 tarihinde 136 bin 500 lira olan çıplak brüt ücret, 236 bin liraya, 1.1.1988 tarihinde 366 bin 100 liraya 1.7.1989 tarihinde 439 bin 320 liraya, 1.1.1990 tarihinde 527 bin 184 liraya yükseltildi. Prim (% 15) 20 bin 475 liradan 1.7.1988'de 35 bin 475 liraya, 1.1.1989'da 54 bin 915 liraya, 1.7.1989'da 65 bin 898 liraya 1.1.1990'da 72 bin 77 liraya yükseltildi.

Gece zammı 1210 liradan 3600 liraya, vardiya zammı ise 6 bin 482 liradan 45 bin 64 liraya yükseltildi.

SEKA işçilerine; aile, süt, yoğurt, çocuk, eğitim, yakacak, bayram, izin kalemelerini kapsayan sosyal yardım zammı ise, 12 bin 44 liradan, 1.7.1988'de 50 bin lira, 1.1.1989'da 60 bin lira oldu.

Taşıt yardımı; 6 bin 500 liradan 15 bin liraya, 1.1.1989'dan itibaren de 20 bin lira ödenmesi karar altına alındı.

Tes-İş Genel Başkanı Faruk Barut Ankara'da düzenlenen seminerde konuşmasını yapıyor

Barut : “İşçi Hakları İçin Çeyrek Demokrasi İçinde Mücadele Veriyoruz..”

- TES-İŞ Başkanlar Kurulu ve iki Seminerinde konuşan Genel Başkan Faruk Barut, enerji işçisinin grev hakkı olmadığı için daha az ücret zammına rıza göstereceklerini sananların büyük yanılığı içinde olduklarını söyledi..

Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçi Sendikası (TES-İŞ) Genel Başkanı Faruk Barut, sendikasının düzenlediği iki ayrı seminer ve Ankara'da toplanan Başkanlar Kurulunda yaptığı konuşmalarda, Türkiye'de demokratik yapının tüm kurum ve kurallarıyla işlemediğini belirterek, “Bu çeyrek demokrasi içinde işçi haklarının kavgasını veriyoruz” dedi.

Barut; 1986 Kasım'ından bu yana TES-İŞ olarak eğitim programlarına ağırlık verdiklerini, sendika yönetim kadroları, temsilciler ve işçiler düzeyinde düzenlenen bu seminerlerde ülke sorunlarını da dile getirdiklerini söyledi.

Barut konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Her vesile ile 1980 öncesi ve sonrası ekonomik, sosyal yapıyı dile getirmeye ve gözler önüne sermeye çalışıyoruz.

Türkiye'de uygulanan demokrasi-nin, göstermelik bir demokrasi olduğuna vurgulamaya çalışıyoruz.

Demokrasi, sadece sandık başına gitmek ve seçimler yapmak değildir.

Demokrasi, insanların sefaleti pa-hasına ekonomik politikalar üretme rejimide değildir.

Biz, sizin adınıza sıkıntılarınıza çareyi, haklarınızı koruma ve geliştirmeyi bu çeyrek demokrasi içinde mücadele vererek arıyoruz.

Biz bu mücadeleyi verirken, her gün yeni yeni zamlarla işçiyi, memuru, dar ve sabit gelirliliyi biraz daha sefaletle itenler, hedef şaşırtmak için sendikaları ve sendikacıları suçlayarak, yetersiz oldukları temasını işlemektedirler.”

Faruk Barut, toplumu huzursuz edenlerin, terörist olarak nitelendirildiği bir tebliğ yayınlandığına da dikkati çekerek: “Şimdi soruyorum: İşçinin hakkını vermeyenler, işçiye sırt çevirenler, bu büyük kesimi huzursuz edenler terörist kapsamına giriyorlar mı, girmiyorlar mı?”

Tes-İş Genel Başkanı Barut, 1989 yılının ilk üç ayında 600 bine yakın işçiyi kapsayan kamu kesimi sözleşmeleri için ortak hareket edildiğini ve komisyon kurularak çalışmaların sürdüğünü hatırlatarak konuşmasını şöyle tamamladı:

“Enerji işçisinin grev hakkı yoktur diye, daha az ücret zammına rıza göstereceğimizi sananlar varsa, büyük yanılığı içinde olduklarını anlayacaklardır.

Enerji işçileri ekonominin can damarıdır. Sesimiz çıkmıyorsa, bu, memleket severliğimizdendir. Memleketini sevmek cezalandırılmak istenirse, buna kalkışanları elektrik gibi çarparız”

YILMAZ'IN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Tes-İş Ankara 2 numaralı şube tarafından düzenlenen seminere katılarak bir konuşma yaptı.

Yılmaz, suç ve ceza ilişkisi üzerinde durarak, “Hiçbir hukuk anlayışında, suç işlemeyene ceza verilmez. Oysa, Türk sendikacılık hareketi, suç işlemekten cezaya çarptırılmış, bir yığın anti-demokratik hükümlerle eli kolu bağlı hale sokulmuştur” dedi.

Yılmaz, Başbakan Özal'ın, MESS başkanlığı ile Başbakanlığı ayırdedemediğini de sözlerine ekleyerek, uluslararası platformda gerçekleri dile getirdiklerini, bu yüzden haksız yere jurnalcılıkla itham edildiklerini söyledi.

“Yabancı ülkeler bizi bizden iyi tanıyorlar” diyen Yılmaz, Avrupa Ekonomik Topluluğuna hür sendikacılık ilkelerinin yerleşmemesi halinde girmenin hayal olacağını da sözlerine ekledi.

Yılmaz, TMMOB'nin Panelinde Konuştu

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)'nin düzenlediği panelde bir konuşma yaparak "Ülkemizde uzun yıllardan beri süren ve işçi oldukları halde memurlaştırılıp çeşitli sosyal, sendikal hakları ellerinden alınan kesiminin yanına yeni bir mağdur kitle katılmak istenmiştir." dedi.

19 Ocak günü "Kit'lerde Sözleşmeli Personel, Sorunlar, Çözümler" konulu panelde konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, sözleşmeli personel uygulamasıyla çalışma barışının zedelediğini, temel hak ve özgürlükleri engelleyen antidemokratik bir uygulama olduğunu vurguladı.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Yılmaz panelde özetle şöyle konuştu:

"233 sayılı kanun hükmünde kararname ile uygulanmasına başlanılan ve 308 sayılı KHK ile bir takım değişiklikler yapılan sözleşmeli personel uygulaması da çalışma barışını zedeleyen, çalışanların sendikalara üye olma, toplu sözleşme yapma gibi temel hak ve özgürlüklerini engelleyen antidemokratik düzenlemelerden birisidir.

Ülkemizde uzun yıllardan beri süren ve işçi oldukları halde memurlaştırılıp çeşitli sosyal, sendikal hakları ellerinden alınan kesimin yanına yeni bir mağdur kitle katılmak istenmiştir.

Temel felsefesi sermayeden yana politikalar uygulamak olan ve işçilerin temel hak ve özgürlüklerini yasalar ve KHK'ler ile sınırla-

Hakları Elinden Alınan Kesim Yeniden Mağdur Edilmek İstenmiştir

yıp özgür toplu sözleşme yapılmasını engelleyen siyasal iktidarın amacı işçilerin üretimden aldıkları payın giderek azalması ve sonuçta sermayeye aktarılması olmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda çıkarılan yasaların "insan hakları evrensel beyannamesi", Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ANA) sözleşmesi, insan haklarını ve ana hürriyetlerini koruma sözleşmesi, Avrupa Sosyal Haklar Temel Yasası ve Birleşmiş Milletler Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmeleri gibi çağdaş dünyanın toplumsal, endüstriyel ve temel insan haklarını düzenleyen evrensel ilkelerine ters düşmesi siyasal iktidarı ilgilendirmemekte ve ana amaçları doğrultusunda, uygulamalarına devam etmektedir.

Sözleşmeli personel çalıştırma konusunda siyasal iktidara sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin, üniversite çevrelerinin yapmış oldukları çeşitli uyarılar bu KHK'lerin anayasaya, idare ve iş hukukunun temel ilkelerine aykırı olduğu yolundaki ikazlar hiçbir etkide bulunmamış ve fakat bu, çağımıza yakışmayan 20. yüzyıl köle çalıştırma sözleşmesi nihayet Anayasa Mahkemesi tarafından temel maddeleri başta olmak üzere iptal edilmiştir.

ÖZELLEŞTİRME, SÖZLEŞMELİ PERSONEL UYGULAMASININ BİR HALKASI..

Sözleşmeli personel uygulamasını diğer bir uygulama olan özelleştirme ile birlikte ele almak gerekmektedir. Sermayenin tabana yayılması gibi ilk bakışta kabul görebilir bir gerekçeyle ele alınan özelleştirme programının asıl amacının bu olmadığı kısa sürede açığa çıkmıştır. 1980 sonrasında

reel olarak % 50 geri giden işçi ücretleri sermayeye ortak olmak bir yana, insanca yaşamaya bile yetmemektedir. Verimli olmadıkları ve bu sakıncalarının satılmaları için birinci derecede neden olarak gösterilen KİT'ler her nasıl ise yine aynı siyasal iktidar elinde verimli hale, kâr getirir hale getirilmekte ve ondan sonra blok satışlarla yerli ve yabancı sermayeye satılmaktadır. Ve zaten kendi yaptırdığı araştırmalarla çalışanların sermayeye ortak olmasının olanaksızlığını gören siyasal iktidar artık "Halka, Tabana" satıştan vazgeçmiştir.

KİT'lerin yerli ve yabancı sermayeye satışı konusunda bir engel olarak görülen çalışanların miktarı ise bu 233 ve 308 sayılı KHK'ler ile çözülmeye çalışılmış ve fakat bu çaba Anayasa Mahkemesinden dönmüştür.

Aslında siyasal iktidar, özelleştirme sonucunda KİT'lerde meydana gelebilecek çok sayıda kişinin işine son verilebileceği gerçeğini peşinen kabul etmiştir. Devlet Planlama Teşkilatı tarafından açıklanan 1989 yılı programında yer alan bir ifadeye göre "kendi kusuru dışındaki sebeplerden işsiz kalanlar ile KİT'lerden bazılarının özelleştirilmesi sonucu iş değiştirmek zorunda kalacaklar için" bir takım düzenlemeler yapılması öngörülmektedir. Bu noktada sözleşmeli personel uygulamasının önemi açığa çıkmakta ve yerli veya yabancı özel sektöre devredilen KİT'lerin sorun olarak görülen personel hacmi işverenin keyfine göre ve yasal kılıfına yurdularak halledilmek istenmiştir.

Anayasa mahkemesinin, hukukun üstünlüğünü teslim eden bu iptal kararı siyasal iktidar tarafından dikkatle ele alınmalıdır."

Yaşam Kurtarmak İçin Ölüm Orucu

Sinan VARGI
TÜRK-İŞ Kooperatif Uzmanı

Tam 36 gün boyunca yalnızca oturduğu yerde su ile beslendi. Açlık aklına geldiği zaman torununu kucağına alarak başladığı açlık grevini sonuçları ne olursa olsun bitirmek istiyordu.

Amerika Birleşik Tarım İşçileri Sendikası Genel Başkanı **Cesar Chavez** açlık grevini sürdürüyordu. Yakınları sendika üyeleri ve ülkedeki diğer sendikacılardan oluşan tam 7 bin kişilik bir gurup bu tehlikeli açlık grevi sırasında onu yalnız bırakmamışlardı.

Chavez, bundan önce de açlık grevine girmişti. 1968 yılında girdiği açlık grevini Demokrat Parti lideri **Robert Kennedy**'den aldığı bir parça ekmekle sona erdirdiği zaman, tüm insanlar **Chavez**'in savunduğu fikrin ne kadar önemli olduğunu anlamışlardı.

Fakat o tarihten bu güne kadar açlık grevinin nedenlerini ortadan kaldıran gelişmeler olmadığı için, **Chavez** yeniden açlık grevine girmişti.

Amerika Birleşik Tarım İşçileri Sendikası Başkanı Cesar Chavez

Neydi bu nedenler.. Bilindiği gibi Kaliforniya üzüm memleketi olarak tanınır. Üzüm üreticileri kârlarını arttırmak amacıyla her tür tarım ilacını sonuçlarının ne olacağını düşünmeden kullanırlar. Çok zehirli olarak bilinen **Captan, Dinoseb, Methyl Bromide** gibi tarım ilaçları tarım işçilerini büyük ölçüde hasta etmekte ve onları kanser illetinin pençesine atmaktadır. Bazen ise ilaçlanmış tarlaya bir hafta girilmemesi gerekirken, yahnayak ilaçlamayı yapan işçilere bir daha tarladan çıkmaz bile nasip olmamaktadır. **Chavez**'in yürüttüğü ölüm oruçlarının tek bir nedeni de bu değil kuşkusuz. Tarafsız laboratuvarlarda yapılan ölçümlemeler sonucunda kullanılan bu zehirlerin yıkama ile bile geçmediği ve tüm Amerikan ulusunun bu zehiri alarak gün be gün kansere doğru adım atması sonucu ortaya çıkmıştır.

Chavez'in bu konudaki en büyük rakibi ise Kaliforniya'nın **Ermeni** asıllı Vali **George Dökmeciyan** idi. Yüzlerce kez vali ile görüşmüş ve bu zehirli maddelerin kullanımının durdurulmasını istemişti. Tabii olarak vali bu isteklere gözünü kapamıştı. Çünkü üzüm yetiştiricileri valisini seçim kampanyasına binlerce dolar katkıda bulunarak onu işin en başında desteklemişler ve bir bakıma valiyi kendilerine bağlamışlardı.

Chavez, bunun üzerine tüm Amerikan halkını "**ÜZÜM BOYKOTU**"na çağırmış ve üzümde yer alan zehirlerin halkı tüketiciyi ve işçileri nasıl etkilediği konusunda binlerce broşür ve video kasetleri hazırlatarak ilgili yerlere sendikası tarafından ulaştırılması sağlanmıştır.

Başlatılan bu üzüm boykotu, Amerikan İşçi Sendikaları konfederasyonu **AFL-CIO** tarafından ve demokratik kuruluşlarca da desteklenmiş olmasına rağmen bu tür zehirler hala insanları zehirlemeye, sakat doğumlara neden olmaya devam etmektedir.

Mücadele adamı **Chavez** 1988 Temmuz ayında başladığı ikinci açlık grevini yalnızca su ile beslenerek tam 36 gün sürdürdü. Açlık grevi ölüm orucuna dönüştüğünde ilk açlık grevini, suikaste kurban giden **Robert Kennedy**'nin eşi **Ethel Kennedy**'nin elinden bir parça ekmek alarak bitirdi.

Bir gün gazetelerde küçük bir sütünde "**Tarım işçisi zehirlenerek öldü**" yada "**Yanlışlıkla tarım ilacı içen aileden dört kişi öldü, biri komada**" başlıklı haberleri okursanız **Chavez**'in açlık grevini hatırlayınız.

“SORUNLARA ÇÖZÜM DEMOKRASİDEN GEÇER..”

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, TÜRK-İŞ'in ve bağlı sendikaların düzenlediği eğitim seminerlerinde yaptığı konuşmalarda “TÜRK-İŞ bu çalışma döneminde iktidarın haksız uygulamalarını ortadan kaldırmak için yoğun bir mücadele sürdürmüştür. Bütün bu eylemlere rağmen olumlu sonuç alınamamış ise, bu sendikaların ve TÜRK-İŞ'in yeterli çalışmamasından değil, hükümetin ve özellikle Sayın Başbakan'ın sorunları çözmeye olumlu yaklaşım göstermesinden kaynaklanmaktadır” dedi.

BAŞOĞLU'NUN KATILDIĞI SEMİNERLER..

Başoğlu, Sağlık-İş ve Likat-İŞ'in İstanbul, TÜRK-İŞ'in Samsun ve Konya'da “Temel Eğitim”, “Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı”, TÜRK-İŞ/AAFLİ Adana'daki Kadın İşçiler Eğitim Semineri ile Samsun'da yapılan Sağlık-İş Temsilciler Eğitim Semineri'nde yaptığı konuşmalarda, önümüzdeki 26 Mart'ta yapılacak mahalli seçimleri hatırlatarak “Bu olumsuz gidişten rahatsız olan herkes TÜRK-İŞ'in yürütmekte olduğu eylem planı içerisinde mücadele yolunda birleşmelidir” dedi..

MUSTAFA BAŞOĞLU'NUN KONUŞMASI

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu seminerlerde yaptığı konuşmalarda özetle şunları söyledi:

“TÜRK-İŞ bu çalışma döneminde iktidarın haksız uygulamalarını ortadan kaldırmak için yoğun bir mücadele sürdürmüştür. Herkesin yakından bildiği ve kamuoyunda eylem kararları olarak bilinen mücadele yöntemimizde kapalı salon toplantıları, miting ve yürüyüşler, ara seçim, genel seçim ve halk oylamaları öncesinde değişik illerde TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Üyelerinin yaptığı çalışmalar ülke çapında yemek boykotu, TÜRK-İŞ'e bağlı bütün sendika yöneticilerinin TBMM'ye topluca dilekçe verme faaliyetlerinin özünde kamuoyu oluşturmak ve iktidarın haksız uygulamalarını işçilere, memurlara, emeklilere, diğer dar ve sabit gelirlilere duyurmak amacı taşır.

Bütün bu eylemlere rağmen olumlu sonuç alınamamış ise, bu sendika-

ların, sendikacıların ve TÜRK-İŞ'in yeterli çalışmamasından değil, hükümetin ve özellikle Sayın Başbakanın sorunları çözmeye olumlu yaklaşım göstermemesinden kaynaklanmaktadır. Bu sebeple kusuru kendimizde değil, sorunları çözmeyen iktidarda aramak gerekir. Bu olumsuz gidişten rahatsız olan herkes TÜRK-İŞ'in yürütmekte olduğu eylem planı içerisinde mücadele yolunda birleşmelidir. Bu çağrımız sadece işçileri değil, çiftçileri, şoför esnafını küçük esnafı, emeklileri, memurları işsizlikten şikayeti olanları, gelir dağılımındaki dengesizliği düzeltmek isteyenleri, yasaksız demokrasi isteyenleri, sendikalar ve sendikacılar üzerine konular yasakların kaldırılmasını isteyenleri daha özgür bir basın daha özgür bir üniversite kısacası ülkemizde demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla işlerlik kazanmasını isteyen herkesi kapsamaktadır.

TÜRK-İŞ çözümü demokraside aramaktadır. Demokraside çözüm sandıktan geçmektedir. 26 Mart 1989 bu bakımdan önemli bir gündür. Şikayetçi olanlar iktidara destek olmamalıdır.”

“Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı” konulu

Seminerlerin ilki Konya'da yapıldı

— TÜRK-İŞ'in “Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı” konulu Seminerleri başladı.

Bu seminerlerin ilki Konya'da yapıldı.

TÜRK-İŞ tarafından düzenlenen “Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı” konulu seminer 23-24 Ocak 1989 tarihinde Konya'da yapıldı.

DEMİRYOL-İŞ Sendikası toplantı salonunda yapılan toplantıya Konya'da şubesi bulunan sendikalarımızın şube yöneticileri ve temsilcileri katıldılar.

Toplam 136 kursiyerin iştirak ettiği seminerin açılışında TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu, TÜRK-İŞ 2. Bölge Temsilcisi Yüksel Türemiş ve TÜRK-İŞ Konya İl Temsilcisi, Yol-İş Sendikası Şube Başkanı Kemal Aladağ güncel işçi sorunları ile ilgili birer konuşma yaptılar.

Üniversite öğretim üyelerinin Ekonomik ve Sosyal Demokrasi Anlayışı ve Sosyal Güvenlik konuları üzerinde tebliğ sundukları seminer, yapılan sertifika töreni ile sona erdi.

TEMEL EĞİTİM SEMİNERLERİ SÜRÜYOR

- 16-20 Ocak tarihleri Samsun Eğitim Merkezi'ndeki Seminare 36 Şube Yöneticisi katıldı.

TÜRK-İŞ Şube Yöneticileri Temel Eğitim Seminerleri Samsun'da sürüyor.. TÜRK-İŞ Eğitim Merkezi'nde devam eden Temel Eğitim Semineri, 16-20 Ocak 1989 tarihlerinde yapıldı.

TÜRK-İŞ üyesi 16 sendikadan 36 Şube Yöneticisine verilen eğitim seminerlerinde "Sendikaların Ülke Ekonomisine Etkileri ve Katkıları", "Sosyal Güvenlik Mevzuatı", "Dünya'da ve Türkiye'de Sendikacılık Hareketleri", "Demokrasi ve Sendikacılık", "Toplu Sözleşme Usul, Taktik ve Stratejileri" konularında Doç. Dr. Kuter Ataç, Selahattin Turla, Prof. Dr. Toker Dereli, Prof. Dr. Alpaslan Işıklı, Doç. Dr. Hamdi Mollamahmutoğlu tarafından verildi.

Beş gün süren Şube Yöneticileri Temel Eğitim Semineri, sertifika töreniyle sona erdi.

Üye sendikalarımızın şube yöne-

Şube Yöneticileri Temel Eğitim Seminerine katılan kursiyerler, TÜRK-İŞ Eğitim Merkezi önünde

ticisi düzeyinde TÜRK-İŞ'in Temel Eğitim Seminerine katılarak sertifika alan kursiyerler şunlar:

Mehmet Emin Polat, Kadir Uluçeşme (Tarım-İş) Enver Konyar (Petro-İş), Bayram Küsen, Hüseyin Cin, Yusuf Olcar (Tekgıda-İş), Hasan Bayar, İbrahim Toprak (Şeker-İş), Ali Cangül, Hayri İnce, Nuri Emniyetli (Teksif), Ercan Toksoy (Deri-İş), Rafet Tunger, Sadık Kaya (Çimse-İş), Ziya Yetkin (Likat-İş),

Naci Şahin, H. Ali Akı (T. Yol-İş), Ahmet Özbek, Ümit Günaydın (Tes-İş), Eyüp Kantarcı (Koop-İş), Halil İbrahim Yıldırım, Muharrem Uslu (Demiryol-İş), Bülent Açıkgöz, Mahmut Öney (T. Haber-İş), Hikmet Uslu, Mustafa Demirtaş (Türk Harb-İş), Efrahim Aktaş, Ahmet Kılınç, Fethi Yazıcı, İsmet Sarman, İbrahim Halil Alış, Vahdettin Er-san, Mehmet Boğa, Münir Çetin, Recep Arslanoğlu (Belediye-İş) ve İlhami Limonlu (Sağlık-İş).

TÜRK-İŞ ŞUBAT-MART AYI EĞİTİM PROGRAMI

— TÜRK-İŞ'in 1989 yılı Şubat-Mart Ayları Eğitim programı belirlendi.

— TÜRK-İŞ Şubat ve Mart aylarında 9 ilimizde sendika yöneticileri ve temsilcilerinin katılacakları 2'şer günlük "Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı" konulu seminerler düzenledi.

6-7 Şubat 1989 tarihlerinde Kastamonu'da yapılacak ve onu izleyen Şubat ve Mart ayı seminerlerin programı aşağıdadır:

6-7 Şubat 1989, KASTAMONU

"TÜRK-İŞ, Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı" Semineri

8-10 Şubat 1989, MERSİN

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

13-14 Şubat 1989, KÜTAHYA

"TÜRK-İŞ Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı" Semineri

14-15 Şubat 1989, UŞAK

"TÜRK-İŞ, Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı" Semineri

15-16 Şubat 1989, AFYON

"TÜRK-İŞ, Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı" Semineri

20-24 Şubat 1989, SAMSUN

Kolej Eğitimi

23-24 Şubat 1989, KAYSERİ

"TÜRK-İŞ, Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı" Semineri

27 Şubat - 1 Mart 1989, İSTANBUL

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

6-8 Mart 1989, İZMİR

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

13-17 Mart 1989, SAMSUN

Kolej Eğitimi

15-17 Mart 1989, ÇERKEZKÖY

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

20-23 Mart 1989, İSTANBUL

Kadın İşçiler Kurultayı

28-29 Mart 1989, ERZURUM

"TÜRK-İŞ, Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı" Semineri

29-30 Mart 1989, ERZİNCAN

"TÜRK-İŞ, Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı" Semineri

30-31 Mart 1989, SİVAS

"TÜRK-İŞ, Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı" Semineri

Üç'lü Anarşi..

İçinde yaşadığımız günler büyük acıları büyük sancıları yaşadığımız günlerdir. Sıkıntılar üst üste yığıldığı, mutfağın yaşanamaz hale geldiği, geçim sıkıntısının doruk noktalara ulaştığı günleri yaşıyoruz!. Geçim sıkıntısının hayat pahalılığının inkar kabul etmez bir gerçek olduğu izan ve insaf sahibi herkes tarafından kabul edilmektedir. Enflasyon rakamlarına bir göz atmak bile mutfakta yaşanan anarşiyi açık bir biçim de ortaya çıkarmaktadır. Resmi rakamlara göre 1988 sonunda Enflasyon oranı % 75'in üzerindedir. Enflasyonu geri çekmek için uygulanan sıkı para politikası bu yılda işçinin memurun dar ve sabit gelirinin ücretlerini Enflasyonun girisinde kalacağının işaretini veriyor. Bunca sıkıntıların yaşanması, bu sıkıntıları özellikle dar ve sabit gelirli olanların yaşamaları enflasyon oranında azalmaya sebep olarsa belki bir süre daha katlanılabilir! Kısacası mutfakta yaşanan anarşinin önüne geçmek artık Devleti yönetenler için en ciddi görev haline gelmiştir.

Trafikte yaşadığımız anarşi ise korkunç boyutlara varmakta, yuvaları dağıtmakta Trilyonlara varan Milli gelir kaybına sebep olmakta geride gözü yaşlı bağı yaşlı analar bacılar kardeşler ve çocuklar bırakmaktadır. Trafik sorununun çözümlenebilmesi sadece sürücülere ceza puanı uygulamakla çözümlenemiyor! Trafik anarşisinin önlenmesi için çok ciddi Milli tedbirlere ihtiyaç vardır. Yayıdan sürücüye yoldan yöneticiye kadar Milli bir seferberlik ilanı zorunlu gibi geliyor bize.. Son olarak Atatürk'ün Milli Mücadeleyi başlatmak için karaya ayak bastığı Şirin Karadeniz ilimiz Samsunsporun Malatyaya deplasmana giderken uğradıkları feci trafik kazası futbolcularımızı yöneticilerimizi alıp götürmüş telâfisi güç kayıplara sebebiyet vermiş ve gerçekten büyük üzüntülerin yaşanmasına neden olmuştur. Artan nüfus kalabalıklaşan şehirler, yeterli olmayan yollar Eğitim eksikliği Trafik facialarını yoğunlaştırmakta ve sorunun boyutlarını kahredici bir biçimde arttırmaktadır. Öyle ise bu anarşinin önlen-

bilmesi içinde Milli bir anlayış beraberliğine ihtiyaç vardır.

İskenderunda Çimento Fabrikası işyerinde meydana gelen korkunç iş kazasına ne demeli? Onbir gepegenç işçimizin hayatına mal olan bu kazanın ortaya çıkardığı açık gerçek iş kazalarında da tam bir anarşi yaşadığımız gerçeğidir! Dünya sıralamasında iş kazaları bakımından Türkiye maalesef birinci sırayı işgal etmeye devam ediyor! İnşaat sektöründe Maden kazalarında Dünyada birinciyiz. İş kazalarında kaybettığımız insanlarımızın yanı sıra sakat kalanlar, üretim ve verim gücünü yitirenler giderek artmakta ve konunun ciddiyeti tehlike çanlarının çalmasına vesile olmaktadır. İş kazalarını önlemede çok ciddi tedbirlere ihtiyaç vardır. Eğitim başta olmak üzere korunma araçlarının temini özetle kazalara karşı korunma tedbirlerinin eksiksiz alınması konuya verilecek önemle doğru orantılıdır!

İş kazalarını önlemenin veya kazalarda asgari düzeye inmenin en önemli kaynağı devlettir. Başbakanlığa bağlı olarak bir Koordinasyon kurulu kurulması yolunda yıllardır öne sürdüğümüz teklifler maalesef ortada kalmıştır. Bu son facia sorumluları kim olursa olsun bir ibret vesilesi olabilirse zarardan kar etmiş sayılırız. Sönen onbir ocak fukara fakat helalinden kazanan onbir vatan evladının böylesi bir iş kazasında hayatlarını kaybetmiş olmaları yıllardır sürüp giden bir anarşinin iş kazaları anarşisinin önlenmesine yardımcı olabilecek mi? Yoksa bununda acısı gelip geçecek ateş sadece düştüğü yeri mi yakacak?

Anarşinin üç türüne bu yazımızda dikkatleri çekmeğe çalıştık. Mutfak anarşisinden trafik anarşisine trafik anarşisinden iş kazaları anarşisine kadar uzayan bu üçlü anarşi katarına elbirliği ile Dur diyebilmeliyiz! Gerçek uygarlığın bir kıstası da bu anarşilere dur demektir elbirliği ile ve Milli beraberlik duygusu içinde çalışma ve tedbir alma zamanıdır...

Kooperatif Mevzuatı Semineri Eskişehir'de Yapıldı.

TÜRK-İŞ Kooperatifçilik Bölümü tarafından Eskişehir'de düzenlenen Kooperatifçilik Mevzuatı Seminerine katılanlar.

Eskişehir'de TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalar öncülüğünde kutulan tüketim ve yapı kooperatiflerini yakından ilgilendiren mevzuat değişikliği konularının ele alındığı eğitim seminerine, Eskişehir ve çevre ilçelerinden gelen 78 kursiyer katıldı. Seminerde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Kooperatifler Kontrolörü Oktay Çaloğlu, ILO Kooperatif Uzmanı Hüseyin Polat ve TÜRK-İŞ Kooperatif Uzmanı Sinan Vargı Kooperatifler Kanununda yapılan değişiklikler ve bu deği-

şikliklerin ILO ve AET Kooperatifçilik Uygulamaları ile ayrılan yönleri ile ve TÜRK-İŞ'in yürütmekte olduğu Kooperatifçilik ve Tüketicinin Korunması çalışmaları hakkında bilgiler verdiler.

5 ÇEŞİT MALA KARŞI BOYKOT

Yine çalışmalarını Eskişehir'de yürüten TÜRK-İŞ Tükeci Danışma ve Şikayet Bürosu, sürekli olarak tüketici şikayetleri alınan 5 çeşit mala karşı bir boykot

başlatılmasını istedi. TÜRK-İŞ bağlı tüketim kooperatifleri bu boykot kararını uygulayacaklar. Boykot edilen malla ve alınan tüketici şikayetleri ise şöyledir.

a) Renkli Televizyon (aynı marka): Yaklaşık 2 yıl içinde renkli TV tüpü bitiyor ve tüketiciden garanti kapsamında olmadığı için tüketiciden ek olarak 750 bin lira tüp değiştirme parası talep ediliyor. (Firmalar ülkemizde renkli TV tüplerinin 5 bin saat ömürlü olduğunu belirterek sorumluluklarından kurtulmak istiyorlar),

b) ÇAY: Karadenizde özel sektör tarafından üretilen bir çay markasının ambalajında 500 gr miktarı bulunurken, 400 gr olarak satılıyor.

c) Üç firma tarafından üretilen çelik eşya: Genellikle mutfaklarda kullanılan çelik tencere, çaydanlık gibi ürünler bir kaç kez kullanıldıktan sonra ya emayeleri dökülüyor yada alt kısımları ocağın üstünde kalıyor.

TÜRK-İŞ Kooperatifler Bürosu, kooperatiflere çağrıda bulunarak bu üç firma ürünleri hakkında boykota katılmalarını istedi.

Kooperatifçilik Mevzuatı Seminerinde Tüketici Sorunları da ele alınarak görüşüldü.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz:

Tüketiciyi Koruma Yasa Tasarısı Kamuoyu Önünde Tartışılmalı..

Yılmaz "Tüketicinin Korunması Olayı Çok Boyutlu, Derinliğine Tartışılması Gereken Bir Konudur. Dar Kapsamlı ve Yetersiz Bir Yasa Faydadan Çok Zarar Getirecektir" dedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz tüm halkımızı ilgilendiren tüketicinin korunması kanun tasarısının kapalı kapılar ardından hiç bir kuruluşun görüşü alınmadan hazırlanmasını eleştirerek "20 yıldır defalarca hazırlanan kanunlar, millet'in görüşü alınmadığı için bugün bakanlıkların tozlu raflarında çürümeye terk edilmiştir" dedi.

ŞEVKET YILMAZ'IN AÇIKLAMASI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı, Yılmaz, açıklamasına devamlı şunları söyledi...

"Haftalık bir dergide yer alan habere göre, Devlet Bakanı Mehmet Yazar tarafından bir uzmana tüm halkımızı ilgilendiren "Tüketicinin Korunması Yasa Tasarısı"nın gizlice hazırlatıldığı belirtilmektedir. AET'ye göstermelik olarak hazırlanan bu yasa tasarısının, üniversitelerimizin, konuya yıllarını veren bilim adamlarının ve tüketiciyi temsil eden diğer kuruluşların da görüşünün alınarak hazırlanması gerekmektedir. Tüm halkımızı ilgilendiren bu yasanın bir oldu bittiye getirilerek önümüze "alın si ze yasa" şekliyle konmasını kesinlikle tasvip etmeyeceğimizi belirt-

mek isterim. Tüketicinin Korunması olayı çok boyutlu, derinliğine tartışılması gereken bir konudur. Dar kapsamlı ve yetersiz bir yasa faydadan çok zarar getirecektir."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, tüketici birlikleri konusuna da değinerek şunları söyledi.

Tüketici Birlikleri kurulduğu zaman 1983 Anayasasının 172. maddesinde yer alan "devlet tüketicilerin kendi kendilerini korumak amacıyla oluşturdukları girişimleri destekler" ibaresinden hareketle tüketici birliklerine devlet yardımı yapılacak mıdır? Ayrıca Avrupa Topluluğunun tüketicilerle ilgili politikası tüketicilerin çeşitli kuruluşlarda temsil edilmesini şart koşmaktadır. Tüketiciler yalnız TRT'de değil, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında da temsil edilmelidir."

YASA KAMUOYUNUN ÖNÜNDE TARTIŞILMALI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, tüm halkımızı ilgilen-

diren bir yasa tasarısının adil ve tüm tarafların olumlu görüşü alınarak yasalaşmasının daha demokratik olacağını bunun içinde yasanın kamuoyu önünde tartışılması gerektiğini belirterek şunları söyledi.

"Tüketiciler, üreticiler ve devlet biraraya gelip TRT'de düzenlenecek bir açık oturumda yasayı tartışmalıdırlar. Tüm ilgili taraflar için adil bir yasa tasarısının kanunlaşması halinde yasa daha iyi bir işlev kazanacaktır. Aksi takdirde biraz önce de belirttiğim gibi AET'ye tam üyelik için hazırlanan göstermelik yasa tasarısına TÜRK-İŞ olarak karşı çıkacağımızı bir kez daha altını çizerek belirtmek istiyorum."

TÜKETİCİ BİRLİKLERİNİ BİZ OLUŞTURURUZ

Tüketici Birlikleri için önce teşkilatlayıcı bir kuruluşun olması gerektiğini ifade eden Şevket Yılmaz, tüketici birliklerinin oluşturulmasını kendilerinin yapacağını ifade ederek şunları söyledi.

"Tüketici Birliklerinin oluşturulması işini biz yıllardır zaten istiyor ve bu konuda 1985'ten itibaren çalışmalarımızı bir proje halinde yürütüyoruz. Tüketici Birliklerinin kuruluşundan sonra tüketicinin korunması hareketini bu birliklere devrederek bu konu ile ilgili görevimizi yerine getireceğiz. TÜRK-İŞ daima tüketici birliklerinin destekleyicisi olmaya devam edecektir."

YAŞLILIK VE SORUNLARI

Süleyman SAKAOĞLU

**Sosyal Güvenlik
Öğretim Üyesi**

Sosyal Güvenlik kuruluşları arasındaki tatbikat farklılıklarına geçmeden evvel yaşlılık ve sorunları hakkında bir bilgi sunmayı faydalı mütalâa etmek-
teyim.

Yaşlılık; çocukluk, gençlik ve ergenlik gibi kronolojik ve bireysel bir olaydır. Bu olay kalıtıma, çevre koşullarına, beslenmeye ve entellektüel faaliyetlere göre uzun veya kısa olur.

Çağımızda yaşlıların sayısının gün geçtikçe arttığı bilinmektedir. Hatta iktisaden gelişmiş ülkelerde genel nüfusun % 14 de varan yaşlı oranı gelecek yıllarda daha da artacak ve bu artış ise devlet adamlarına ve idarecilerle büyük sorumluluklar getirecektir. Üretimden çekilmiş olan büyük bir nüfus bölümünün gereksinimlerini ve bunların karşılanması sorununu, adeta şaşırtıcı bir olay olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu yalnız sosyal değil, Ekonomik, Biyolojik, Psikolojik bir Fenomendir. Bu olay, yaşlılarla ilgili bütün çabaları birleştiren ve adına Geriëntoloji denen yeni bir bilim dalının doğmasına ve Geriëntoloji'nin Geriatri adını alan özel bir kolu da dikkatini yaşlıların patalojisi konusunda çalışmalara ve onların MEDİKO-Sosyal yönden korunmalarına ayırmış bulunmaktadır.

Daha önce çok uzun olmayan bir geçmişte yaşlıların bakımı ve geçimi aile sınırları içinde çözümlenmekte idi. Nüfusta yaşlı oranının birden bire yükselmesi, şehirleşmenin etkileri ile yaşlıların kendilerini şahsen koruması veya aile içinde korunmaları yönünden de büyük değişiklikler olmuş ve ailelerin yerini, Sosyal Güvenlik düzeni olarak yaşlıların gereksinimlerinin daha iyi karşılanması sağlanmıştır.

Bugüne kadar memleketimizde, yaşlı hizmetleri denildiğinde aklımıza ilk gelen huzurevleri olmuştur. Halkımızda, inşa edilecek huzurevleri ile yaşlı sorununun çözüme bağlanacağı imajı aranmıştır. Halbuki huzurevleri yaşlı hizmetleri dizisi içinde bir halkanın ibarettir. Huzurevleri yaşlıların bütün gereksinimlerine cevap verecek kurumlar değil, ancak bu kurumlardan biridir. Bu kurumlar Geriatrik hastaneler, hastanelerde Geriatrik pavyonlar, yaşlı akıl hastaneleri, huzurevleri, pansiyonlar, Merkezi Servisli Apartmanlar, Bloklar içinde yaşlı daireleri, yaşlı kulüpleri, yaşlılar Sosyal Hizmet merkezleri gibi kurumlardan oluşur ki ancak bu dizgi içinde hizmete esneklik vermek ve yaşlı trafiğini sağlamak mümkün olur. Ayrıca resmi kurumların araçlarından yararlanmak, ucuz eğlence yerlerine gidebilmek, yaşlılara öncelik tanımak gibi hizmetlerle kurumlar arası bir yaşlı trafiği meydana getirilmiş olur ki esasen bu trafik olmadığı takdirde bu kurumlar bir yaşlı DEPOSU olmaktan öteye gidemezler.

Yaşlının Tedavisi; Bir yaşlı, hastanede ancak hastalığının kritik devresini geçirdiği sürece kalmalıdır. Çünkü hastane bakımı çok komplike pahalı ve Entansif tedaviyi gerektiren bir bakımdır. Yaşlı hastalıkları çoğunlukla kronik ve devamlı hastalıklar olup, hastanede kaldığı sürece uzun süre bir yatağı işgal etmiş olacaktır ki bu hem ekonomik ve hemde o yataklardan faydalanıp kısa sürede ÜRETİME dönecek kişilerin tedavisini önlemektedir. Bu sakıncanın kaldırılması için yaşlının kritik devreden sonra daha ekonomik olan bir Şifa yurduna nakledilmesi uygun olur.

Esasen, yaşlıya Sağlığı yönünden bir kurum bakımına ihtiyaç hissedilinceye kadar AİLE içinde korumak lâzımdır. Bunun anlamı yaşlıyı normal bir toplum yaşamı içinde tutmaktır.

Ev ve sağlık hizmetleri kuruluşları iç içedir ve organik olarak bir birine bağlı bulunmakta olup, kurumlar bile ev havasına bürünmekte, hatta kurumlara girişte adet olan büyük kapılar kaldırılmış ve yerine ev kapılarına benzer şekilde küçük kapılar konmuştur. Ayrıca kurumun dış ve iç görünüşüne bir EV havası ve sıcaklığı getirilmiş olup, alışılmış kurumlara has tabelâ, sancak direği, yazı levhası gibi şeyler kaldırılmıştır.

Kısacası bugünkü anlayışla yaşlılara bakımın amacı ve niteliği, düne göre çok değişmiştir, yaşlılar yalnız sağlık ve beslenme gereksinmeleriyle değil, birey olarak, insan olarak tüm ihtiyaçları ile ele alınmalıdır. Şayet yaşlıya biyolojik, Sosyal ve Psikolojik ve ekonomik yönlerden bir bütün olarak yaklaşmamışsak çağdaş yaşlı refahından söz etmek yanlış ve yetersiz olur.

Yaşlı, mutlak sağlığı elverdiği nisbette bir şeyle meşgul edilmelidir. Bugünün gündemine, yarının yaşlıları olacak gençlerimize, boş zamanların değerlendirilmesi hususunda gerekli bilgilerin bugünden verilmesi gerekir böylece ve bu programlarla gençlerimize şimdiden yaşlılığa hazırlamış oluruz.

Yaşlı, insan olarak ve bir çocuk gibi sevilmek ister, yaşlı emeklilikle beraber ihtiyarlık yaşına girer, çalışırken elde ettiği Sosyal Pozisyonları ile beraber Prestijinin de bir bölümünü kaybetmiş olduğunu anlar. Çok konuşma hali yaşlıların her iki cinsinde de sık sık görülen bir olaydır. Bu hal kaybolan prestiji tekrar ele geçirmek amacına yönelmiştir. Yaşlı gençliğinde ne kadar kibar, yakışıklı, güzel veya cesur olduğunu anlatmak için çırpınır durur. Kendi anıları için yaşayacak olan yaşlılara bu mutlu anılarını anımsayacak şekilde dostlarının ziyareti, onları mutluluk bakımından doyuma ulaştıracak bir vasıta olur.

Son olarak yaşlıların yaşamlarını sürdürdükleri yaşlı kurumları ile aile içindeki yaşadıkları yerlerin sakin ve uzak taşra yerlerini tercih etmedikleri son araştırmalardan sonra anlaşılmıştır. Yaşlıların mümkün olduğu takdirde camiye, çarşıya ve diğer toplum olanaklarına yakın yerlerde ikamet etmeyi tercih ettikleri, arkadaş ve akrabalarının sık sık uğrayabilecekleri bir yerde oturmayı arzu ettikleri yaşlı psikolojisinin bir gereği olarak düşünülmektedir.

“Yaşlılık sorunu” konusunu burada bitirirken yaşlılarımıza yaşamları boyunca sağlık ve esenlik dolu yıllar temenni ederim.

Tarım-İş Sendikası Genel Başkanlığına seçilen Sabri Özdeş ve Yönetim Kurulu Üyeleri

Özdeş, TARIM-İŞ Genel Başkanı Oldu..

TARIM-İŞ Sendikası Genel Başkanlığına Sabri Özdeş getirildi. Bir süre önce Sendika Disiplin Kurulu'nun almış olduğu Genel Başkan Gazenfer Akçin'i "ihraç kararı"nın Ankara 6. İş Mahkemesi tarafından benimsenmesi üzerine 11 Ocak 1989 günü toplanan TARIM-İŞ Yönetim Kurulu yeni görev bölümü yaptı.

Buna göre; Genel Başkanlığa Sabri Özdeş, Genel Sekreterliğe Mehmet Ceylan, Genel Mali Sekreterliğe Zeki Kutlu, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Mehmet Ersen ve Genel Eğitim-Araştırma Sekreterliğine Mustafa Yaprak seçildiler...

SABRİ ÖZDEŞ'İN AÇIKLAMASI

TARIM-İŞ Sendikası Genel Başkanı olan Sabri Özdeş, yaptığı yazılı açıklamada şöyle dedi:

“İşkolu itibarıyla, ülke genelinde büyük sorunlarla karşı karşıya bulunmaktayız. Temel nitelikteki sorunlarımız; tarım ve orman işçilerinin 1475 sayılı İş Kanunu kapsamına alınması, asgari ücret tesbitinde tarım işçilerinin ayrı tutulması ve üyelerimizin çalışma koşullarının iyileştirilmesidir.

En az bunlar kadar önemli bir sorununuz da, 1976 yılı öncesi geçen hizmetlerin borçlanılmasıdır. Bilindiği gibi, 1976 yılında çıkarılan 2100 sayılı yasa ile tarım ve orman işçilerine geriye dönük hizmetlerine karşılık 10 yıl borçlanma hakkı tanınmıştır. Ancak yasa, borçlanma işlemlerini bir yıl gibi kısa bir sürede sonuçlandırma zorunluluğu getirmiştir. Sürenin kısıtlılığı ve konudan habersiz olma gibi nedenlerle birçok üyemiz bu haktan yararlanamamıştır.

Bugün emeklilik yaşı gelmiş, hatta çoktan geçmiş, 30-35 yıldır çalışan ve yaşı 65-70'lere dayanmış birçok üyemiz bu durumdadır. Sayıları 20 bini bulan bu işçilerimize yeni bir borçlanma hakkı getirilerek emekliliklerinin sağlanması, yeni dönemdeki en önemli görevlerimizden biri olacaktır.”

SABRİ ÖZDEŞ KİMDİR?

1949 Zonguldak doğumlu olan Sabri Özdeş, 1968 yılında çalışma hayatına atıldı. Tarım-Orman ve Köyİşleri Bakanlığının çeşitli ünitelerinde çalışan Özdeş, bu arada sendikal görevlerde de bulundu. İşyeri temsilciliğinden sonra TARIM-İŞ Karabük Şube Sekreterliği ve Şube Başkanlığı yaptı. Özdeş, 1986 yılında yapılan Genel Kurul'da Genel Merkez Yönetim Kuruluna seçilerek Genel Mali Sekreterlik ve Genel Sekreterlik görevlerinde bulundu.

OCAK'89 AYLIK GIDA HARCAMASI

- Gıda harcamasındaki bir aylık artış yüzde 8,3
- 24 Ocak kararlarından bugüne gıda harcaması 29 kat arttı.

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi'nin periyodik olarak her ay yaptığı dört kişilik ailenin asgari gıda harcaması çalışmasının sonucuna göre; Ankara'da yaşayan farklı yaş grubuna ait dört kişilik ailenin dengeli ve yeterli beslenmesini sağlayacak aylık harcama tutarı Ocak 1989'da 228.855 liraya ulaşmıştır. Geçen aya oranla yüzde 8,3'lük artışla 17.589 liralık ek bir harcama zorunluluğu, gıda maddeleri fiyatlarındaki artışın büyük bir ivme kazandığını ortaya koymaktadır.

Aile bireylerinin ihtiyaç duyduğu günlük kalori miktarını sağlayan beslenme kalıbındaki gıda maddeleri esas alınarak yapılması zorunlu asgari harcama tutarı hesabının sonucu aşağıdadır.

sındaki oniki aylık dönemdeki aylık gıda harcaması artışı yüzde 66,8'dir. Diğer bir ifadeyle Ocak 1989'da, bir yıl öncesine göre 91.653.- lira sadece gıda harcaması için fazladan bir ödeme yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, 1980'li yılların başında uygulamaya konulan ekonomik önlemlerin Türk Ülsu ve özellikle çalışanların yaşama koşullarını dayanılmaz ölçüde değiştirdiği bilinmektedir. Toplum hayatında dokuz yıl gibi kısa sayılabacak bir dönemde meydana gelen değişikliklerin hangi boyuta ulaştığının bir göstergesi, yapılması zorunlu asgari gıda harcaması tutarındaki değişiklikte kendini göstermektedir.

ması 7.877.- TL. iken bugün 29 kat artışla 228.855.- liraya ulaşmıştır. Diğer bir ifadeyle, Ocak/1989'da geçen aya göre yapılması gereken ek harcama, Ocak/1989'deki aylık gıda harcamasının 2,2 katıdır.

Ocak 1980/1989 döneminde aylık gıda harcaması tutarı yıllık ortalama olarak yüzde 45,4 oranında artış göstermiştir. Sözkonusu dönem Ocak 1980/1984 ile Ocak 1984/1989 olarak değerlendirildiğinde; Ocak 1980'de 7.877.- lira olan aylık gıda harcamasının yıllık ortalama yüzde 39,2 oranında artarak Ocak 1984'de 29.609.- liraya ulaştığı görülmektedir. Bu harcama tutarı 1984/1989 döneminde yıllık ortalama yüzde 50,5 oranında artmıştır. Görüldüğü üzere Özal Hükümetinin iktidarda olduğu dönemdeki artış hızı daha yüksektir.

Gıda harcamasındaki değişimin boyutları yanısıra yapılması zorunlu konut, ulaşım, sağlık eğitimi, vb. kalemlerdeki artışlar da gözönünde tutulursa, çalışan kesimin karşı karşıya bırakıldığı çıkmaz daha da belirginleşmektedir.

Bu koşullarda, insan onuruna yaraşır bir yaşama düzeylerinin sağlanmasına yönelik arayışların önümüzdeki günlerde yoğunluk kazanması beklenen bir gelişme olmaktadır.

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN GIDA HARCAMASI

	Ocak 1988	Aralık 1988	Ocak 1989
— Yetişkin işçi için	46.488.-	71.003.-	77.850.-
— Yetişkin kadın için	29.172.-	44.794.-	48.870.-
— 15-19 yaş grubu erkek çocuk için	37.443.-	57.052.-	62.370.-
— 4-6 yaş grubu çocuk için	24.099.-	38.417.-	39.765.-
TOPLAM	137.202.-	211.266.-	228.855.-

Yukarıdaki tablodan da gödüleceği üzere Ocak 1988/1989 ara-

Bir zamanlar (Ocak/1980) yapılması zorunlu aylık gıda harca-

TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİNDE SON DURUM

(31 Ocak 1989 tarihi itibarıyla)

- TÜRK-İŞ'e bağlı 32 sendikanın toplu iş sözleşme çalışmaları sürüyor. TÜRK-İŞ Araştırma Bölümü'nün sendika genel merkezlerinden sağladığı bilgiler ışığında yaptığı çalışmaya göre, uyuşmazlıkta bulunan işyerleri ile grev aşaması ve grev uygulaması sürdürülen işyeri, sendika ve işçi sayıları aşağıdadır:

- A. Görüşmesi Devam Edenler
B. Uyuşmazlık Aşamasında Olanlar
C. Grev Kararı Aşamasında Olanlar
D. Grev Uygulamasında Olanlar

İşçi Sayısı

250.800

31.534

3.033

A. GÖRÜŞMELERİ DEVAM EDEN TİS'LER

SENDİKA	İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI
T. MADEN-İŞ	Demirçelik	3368
	Yeni Çeltik	2000
	Yaşar An Krom	59
	Özdemir Antiman	326
	Masat	24
	Sait Bilginer	41
TEZKOOP-İŞ	Etibank	10.000
	İstanbul Üniversitesi	688
	Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığı	
	Destekleme Gn. Md.lüğü	600
	İksan Gn. Müdürlüğü	80
	Özel Yükseliş Koleji	65
	Çukurova Üniversitesi	60
	Konya Belediyesi ESHO İşl.	70
	2 İşyeri Eskişehir	7
	4 İşyeri Adana	20
TEKSİF	2 İşyeri İstanbul	9
	Mustakil İşyerleri	5000
PETROL-İŞ	TPAO.	4260
	Tüpraş	3435
	MKE Barut Fb.	1184
	Eczacıbaşı İlaç San.	1180
	Birleşik Alman İlaç Fb.	429
	Değişik 35 işyeri	2717
	SSK İlaç Fb.	115
	Değişik 128 işyeri	30.000
TEKGIDA-İŞ	Çay İşletmeleri Gn. Md.lüğü	38.500
ŞEKER-İŞ	T. Şeker Fabrikaları	37.500
AĞAÇ-İŞ	Değişik 20 işyeri	2200
SELÜLOZ-İŞ	Çumra Kağıt	200
BASIN-İŞ	Tisduruk Matbaacılık	292
	Adım Yayıncılık	15
	Milliyet Yayıncıları	31
	Başbakanlık Basımevi	165
BASİSEN	Denizcilik Bankası	633
	Turizm Bankası	90
BASS	Demirbank	
	Ziraat Bankası	200
ÇİMSE-İŞ	Bozkır Tuğla Fb.	100
	Bazal Tuğla Fb.	100
	Günla Güney	74
	Emek Kiremit Fab.	70
TÜRK HARB-İŞ	MSB. Jandarma Gnl. K.lığı, Sahil Gv. K.lığı	36876
TÜRKMETAL	Tisan	150
	Etibank	6152
	Batı Makine ve Kalıp San.	210
	TZDK	3230
	MKE	15060
BELEDİYE-İŞ	Çeşitli Belediyeler	7500
	İETT	8300
YOL-İŞ	Antalya Kaleiçi İnşaatı	35
	STFA	2500
	Gama Endüstri	700
	Gama İnşaat	400
KOOP-İŞ	T. Denizcilik İşletmesi	800
	Fırat Üniversitesi	400
T. DENİZCİLER	T. Denizcilik İşletmesi	7000
	DB Deniz Nakliyat	3500
LİKAT-İŞ	T. Denizcilik İşletmesi	3500
TES-İŞ	Kepez ve Antalya Havalisi Santralleri	300
	Korkuteli Sulama Birliği	10

SAĞLIK-İŞ	Ankara Verem Savaş Derneği	70
TOLEYİS	Turizm Bankası	2100
	Yurt-Kur Genel Müdürlüğü	1100
DOKGEMİ-İŞ	T.Geml Sanayii	5000

B. UYUŞMAZLIKTAKI OLAN TİS'LER

PETROL-İŞ	Boyataş Boya Dağıtım San. A.Ş.	84
	Alpet Aliğa Pet. San. Tic. A.Ş.	2887
	Yarpel Yarımcı Pet. San. Tic. A.Ş.	3103
	Petkim Genel Müdürlüğü	79
	Sümerbank	950
TEKGIDA-İŞ	Polikart Üzüm İşletmesi	40
	Burç Gıda Sanayi	10
ÇİMSE-İŞ	Yıldız Kiremit	24
AĞAÇ-İŞ	ORÜS	5000
	Simav Setaş Orm. Ürün.	300
TÜRK METAL	Esmat Elektronik	80
	Dostaş	35
HAVA-İŞ	HAVAŞ	1516
	Uçak Servisi	774
KRISTAL-İŞ	T. Cam İsv. Sen. Bağlı İşyerleri	12000
SAĞLIK-İŞ	Denizli Yetiştirme Yurdu	30
	Polis Emeklileri Derneği	70
TGS	Anadolu Ajansı	300
TOLEYİS	Etap Marmara Oteli	550
	Hasır Restoran	110
BASIN-İŞ	Ziraat Bankası Gn. Md. Matbaa Şubesi	92
DERİ-İŞ	Sümerbank Gn. Md.lüğü	3500

C. GREV KARARI ALINAN TİS'LER

SENDİKA	İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI	KARAR TARİHİ
PETROL-İŞ	Keban Holding Plas. San. A.Ş.	115	16.1.1989
	Elvan Plastik San. A.Ş.	24	19.1.1989
	Soyel Koll. Şti.	16	19.1.1989
	Dostel Aliminyum Sülfat San. A.Ş.	97	25.1.1989
	Wyeth Laboratuvarları A.Ş.	171	27.1.1989
	T.Deri İsv. Sen. bağlı işyerleri	1100	9.1.1989
DERİ-İŞ	T.Deri İsv. Sen. bağlı işyerleri	1100	9.1.1989
	T. METAL		
T. METAL	Dostaş	350	29.12.1988
	Ege Morsan Motorlu Araçlar	206	8.11.1988
	Yüksel İnşaat	24	14.12.1988
TEKGIDA-İŞ	Adana Fırın İşyerleri	800	25.11.1988
TOLEYİS	Sipahioğlu Kulübü	25	6.10.1988

D. DEVAM EDEN GREVLER

SENDİKA	İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI	BAŞLAMA TARİHİ
PETROL-İŞ	Doğu Galvaniz Kocaeli	106	17.9.1987
	Akdeniz Gübre Sanayi	677	25.1.1989
SELÜLOZ-İŞ	Motif Duvar Kağıtları	50	30.10.1987
	Yakasan	110	22.11.1988
T. MADEN-İŞ	Üzmen Mad. Köm. İşl.	42	5.1.1989
T. METAL	Em. Gn. Md.lüğüne bağlı Tamir-haneler	1688	6.12.1988
	Ege Yağ Keçeleri Sanayi	95	22.11.1988
	Ten Metal Mad. Mutfak Alet San.	105	3.1.1989
	Elsan A.Ş.	60	1.8.1988
	Yonsan Ağaç San.	100	9.1.1989

OCAK 1989 İSTATİSTİĞİ (*)

Sendikalar	Ocak 1988	Temmuz 1988	Ocak/Tem. 1988/1989 Farkı	Ocak 1989	Tem. 1988 Ocak 1989 Farkı
TARIM-İŞ	45.590	46.867	+ 1.227	48.197	+ 1.330
T.MADEN-İŞ	66.942	67.644	+ 702	68.960	+ 1.316
G.MADEN-İŞ	56.755	57.876	+ 1.121	58.286	+ 410
PETROL-İŞ	77.841	80.032	+ 2.191	81.511	+ 1.479
TEKGIDA-İŞ	186.149	192.399	+ 6.250	199.059	+ 6.660
ŞEKER-İŞ	37.867	39.187	+ 1.320	39.757	+ 570
TEKSİF	202.237	215.535	+ 13.298	222.187	+ 6.652
DERİ-İŞ	12.125	12.774	+ 649	13.237	+ 463
AĞAÇ-İŞ	15.919	16.172	+ 253	16.795	+ 623
SELÜLOZ-İŞ	18.173	19.126	+ 953	19.677	+ 551
BASIN-İŞ	4.934	5.185	+ 251	5.505	+ 320
BASESİN	30.028	30.307	+ 279	30.879	+ 572
BASS	8.350	8.616	+ 266	9.051	+ 435
T.ÇİMSE-İŞ	48.559	52.155	+ 3.596	54.495	+ 2.340
KRİSTAL-İŞ	17.470	18.191	+ 721	18.941	+ 750
TÜRK METAL 139.927	153.446	+ 13.519	159.941	+ 6.495	
DOKGEMİ-İŞ	7.210	7.388	+ 178	7.479	+ 91
T.YOL-İŞ	156.761	167.719	+ 10.958	176.889	+ 9.170
TES-İŞ	114.401	116.868	+ 2.477	119.655	+ 2.787
TEZKOOP-İŞ	31.782	33.228	+ 1.446	33.979	+ 751
KOOP-İŞ	31.955	32.912	+ 957	33.986	+ 1.074
TÜMTİS	4.355	4.474	+ 220	4.846	+ 372
DEMİRYOL-İŞ	32.142	32.201	+ 59	32.521	+ 320
DENİZCİLER	12.996	13.530	+ 534	13.892	+ 362
HAVA-İŞ	7.980	8.515	+ 145	9.046	+ 531
LİKAT-İŞ	8.651	8.796	+ 145	8.889	+ 93
HABER-İŞ	15.318	19.560	+ 4.332	21.817	+ 2.257
SAĞLIK-İŞ	14.682	14.856	+ 174	14.958	+ 102
TOLEYİS	16.117	17.141	+ 1.024	18.445	+ 1.304
TÜRK HARB-İŞ	35.286	36.227	+ 941	36.822	+ 595
T.G.S.	4.031	4.327	+ 296	4.471	+ 144
BELEDİYE-İŞ	122.044	137.442	+ 15.398	141.836	+ 4.394
TOPLAM	1.584.577	1.670.897	+ 85.930	1.726.009	+ 55.313

(*) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 17 Ocak 1989 günü Resmi Gazetenin 20052 Sayılı Nühasında yayınlanan metnin verilerinden elde edilmiştir.

Sağlık-İş, 12 bin üyesi için “Enflasyon Zammı” istedi..

- *Mustafa Başoğlu, başvurusunda son iki yılda işçilere alınan ücret zamları ile enflasyon rakamları arasında işçiler aleyhine büyük farklar meydana geldiğine işaret etti...*

Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı ve TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu**, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı **Nihat Kitapçı** ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **İmren Aykut**'a birer mektup göndererek, Başbakan **Turgut Özal**'ın “İşçileri enflasyonun altında ezdirmeyeceğiz” şeklindeki vaadini hatırlattı ve Sağlık-İş üyesik 12 bin kamu sağlık işçisine “Enflasyon Zammı” verilmesi hususunda yardımcı olmalarını istedi.

Sağlık-İş Sendikası, Sosyal Sigortalar Kurumu Sağlık Üniteleri ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı işçiler için “Enflasyon Zammı” verilmesini istedi.

Mustafa Başoğlu, son iki yılda işçilere alınan ücret zamları ile enflasyon rakamları ara-

sında işçiler aleyhine büyük farklar meydana geldiğine işaret ettiği yazılı başvurusunda özetle şöyle dedi:

“Sayın Başbakanın, TÜRK-İŞ Yetkililerine 1988 enflasyonunun yüzde 50 olacağı vaadinde bulunmasına rağmen bu miktar, yıl sonunda resmen açıklandığı üzere yüzde 75’i bulmuştur. Gerçekte ise enflasyonun daha yüksek boyutlara ulaştığı bilinmektedir. Kamu İşveren Sendikaları, ücret zamlarını 1988’de enflasyonun % 50, 1989’da % 30 olacağına ilişkin hükümetin talimatına dayanarak hesaplamışlar, yasal bütün imkanları kullanan Sendikamız başka bir çıkış yolu kalmadığından ve bizzat Sayın Başbakan’ın verdiği sözü gözönüne alarak toplu iş sözleşmelerini imza etmek zorunda kalmıştır.

1988 enflasyon tahminini gerçekleştiremeyen hükümet, 1989’daki enflasyonu yüzde 38 olarak öngörmektedir. Bunun da gerçekleşmeyeceği daha bugünden bellidir ve en iyimser bir ifadeyle bu yıl yüzde 60’ların üzerinde olacağı iç ve dış kaynaklarca ifade edilmektedir.

Bu sebeple 12 bin sağlık işçisinin 1988 ve 1989 yılları için aldığı ücret zamları enflasyonun altında kalmış ve işçiler mağdur edilmiştir. Hayat pahalılığı altında her gün daha çok ezilen işçilerin mağduriyetini gidermek için enflasyon farkının işçilere verilmesi kaçınılmaz bir zorunluluk haline gelmiştir.”

DEMİRSOY'U ANDIK..

- Kabri Başındaki Anma Törenine Ailesi ve Sendikacılar Katıldı..

TÜRK-İŞ'in unutulmaz Genel Başkanı Seyfi Demirsoy, ölümünün 15.nci yıldönümünde törenle anıldı.

Karşıyaka Mezarlığındaki kabri başında düzenlenen törende, Eşi Mükerrrem Demirsoy ve ailenin öteki fertleri bulundu.

14 Ocak günü saat 08.45'te, toplu halde gidilen Karşıyaka Mezarlığındaki anma törenine TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz ve Yönetim Kurulunun diğer üyeleri, bazı sendikaların genel başkanları ve yönetim kurulu üyeleri ile bir grup TÜRK-İŞ personeli de katıldılar.

Saygı duruşunu takiben Demirsoy'un kabrine çelenk koyan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, şunları söyledi:

"Değerli Başkanım,

Aramızdan ebediyyen ayrılışının üzerinden 15 yıl geçen bu günde, yine topluca huzurundayız. Ailen, sendikacı arkadaşları sana bir kez daha rahmet niyaz ederken, şükranlarımızı da sunuyoruz.

Daima ilkelerine sadık kaldık. Bundan sonra da sadık kalacak ve senin izinden ayrılmadan işçi hakları için çalışacağız.

Ebedi uykunda rahat ol ve nur içinde yat, Sevgili Başkanımız."

DEMİRSOY'UN ALBÜMÜNDEN..

Rahmetli TÜRK-İŞ Başkanı Seyfi Demirsoy, geçen ay kaybettiğimiz Yol-İş Eski Başkanı Halit Mısırlıoğlu ile.. Geçmiş zaman olur ki, hayali cihan değer..

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Gen.Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sokak No: 10 Tel: 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA	14	DOK GEMİ-İŞ Gen.Bşk.: NAZİM TUR Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İshani No: 18 Yenikapı/İSTANBUL Tel: 527 86 92 - 526 37 84
01	TARIM-İŞ Gen.Bşk.: SABRİ ÖZDEŞ Necatibey Cad. 22 Tel: 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye / ANKARA	15	YOL-İŞ Gen.Bşk.: BAYRAM MERAL İzmir Cad. 22/25 Tel: 118 05 95 - 125 78 64 - 125 38 07 ANKARA
02	TÜRKİYE MADEN İŞ Gen.Bşk.: MUSTAFA ORHAN Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: 231 73 55-56-57	16	TES-İŞ Gen.Bşk.: Faruk BARUT Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Tel: 117 84 57-58-59 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gen.Bşk.: MEHMET TEZER Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel: 120 02 - 132 04 ZONGULDAK	17	TEZKOOP-İŞ Gen.Bşk.: KENAN GÜRBÜZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel: 229 67 97 - 229 47 99 Sıhhiye / ANKARA
03	PETROL-İŞ Gen.Bşk.: MÜNİR CEYLAN Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel: 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe / İSTANBUL	17	KOOP-İŞ Gen.Bşk.: AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel: 230 08 55 - 229 44 80 Yenışehir/ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen.Bşk.: ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 164 49 96-97-98 Levent / İSTANBUL	18	TÜMTİS Gen. Bşk. V.: Yurdal ŞENOL Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL Tel: 524 36 79 - 531 40 75-76
05	ŞEKER-İŞ Gen.Bşk.: HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Tel: 118 42 73-74 - 117 19 88 Bakanlıklar / ANKARA	19	DEMİRYOL-İŞ Gen.Bşk.: MEHMET ACİDERELİ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel: 231 80 29-30-31-32
06	TEKSİF Gen.Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat: 5-6 Tel: 131 21 70-71-72-73 ANKARA	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen.Bşk.: EMİN KUL Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 144 48 38 - 149 56 29 Tophane / İSTANBUL
07	DERİ-İŞ Gen.Bşk.: YENER KAYA Gençtürk Cad 17/3 Birlik İşhanı Tel: 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen.Bşk.: ADNAN ÖZCAN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Tel: 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy / İSTANBUL
08	AĞAÇ-İŞ Gen.Bşk.: GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel: 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	22	LİKAT-İŞ Gen.Bşk.: AHMET KURT Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel: 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Gen.Bşk.: İSMAIL ÖNAY Ömer Ağa Mah. Hürriyet Cad. İşılay Apt. Kat: 1 Tel: 118 99 - 134 50 İZMİR	23	HABER-İŞ Gen.Bşk.: ALİ AKBAL Necatibey Cad. Sezenler Sokak 1/14 Tel: 230 22 60 - 229 36 12 Sıhhiye / ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen.Bşk.: ALİ EKBER GÜVENÇ Necatibey Cad. 20/7 Tel: 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Gen.Bşk.: MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel: 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Gen.Bşk.: METİN TIRYAKIOĞLU İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel: 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL	25	TOLEYİŞ Gen.Bşk.: MUSTAFA ARAS Seyit Nizam Mah. G-10 Sok. No: 91 Aytekt Apt. Zeytinburnu / İstanbul
11	BASS Gen.Bşk.: TAMER SONALP Sümer Sokak 29 Tel: 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen.Bşk.: KENAN DURUKAN İnkılâp Sokak 20 Tel: 117 50 97-98-99 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen.Bşk.: TAMER ERALAN Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Tel: 229 53 91 - 229 53 96 - 229 33 28 Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Gen.Bşk.: EREN GÜVENER Basın Sarayı Kat: 2 Tel: 527 85 34 Çarşıoğlu / İSTANBUL
12	KRİSTAL-İŞ Gen.Bşk.: HASAN BASRİ BABALI Kazancı Yokuşu, Ağaçırağı Sokak No: 3 Daire: 10 80090 Taksim / İSTANBUL Tel: 151 95 77 (3 Hat)	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen.Bşk.: Yeni Selim Paşa Sokak 62 Tel: 513 82 54-55-56
13	TÜRK-METAL Gen.Bşk.: MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel: 229 17 53-54 Maltepe / ANKARA		TÜRK-SEN Gen.Bşk.: ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Huseyin Sokak Tel: 72 444 - Lefkoşe / KIBRIS